

Marta Kurzyńska

Materiały do bibliografii archeologii Pomorza Zachodniego za rok 2018

1. Adamczyk Michał

Raw-material and Blade Technology Variability. A Case Study of Mesolithic Pressure Blade Methods in the Wolin Island Region (North-Western Poland), [w:] *The Technology of Early Settlement in Northern Europe. Transmission of Knowledge and Culture*, eds. K. Knutsson et al., Sheffield-Bristol 2018, 139–172.

(The Early Settlement of Northern Europe 2)

{Buniewice, Darzowice, Szczecin-Jezierzyce, Szczecin-Śmierdnica, Wapnica}

2. Adamczyk Michał, Chmiel-Chrzanowska Marta

Useless Stones? The Potential of Lithics in Palaeodemographic Research, „Sprawozdania Archeologiczne” 70, 2018, 31–45.

{Buniewice, Szczecin-Jezierzyce, Wolin (wyspa)}

Adamczyk Michał

Zob. *Lubin...*

Andrzejowski Jacek (red.)

Zob. *Monumenta...*

Aniszewska Jolanta

Zob. *Sprawozdania Muzeum...*

3. Ansorge Jörg

Archäologische Untersuchungen am Kavelpass bei Friedland, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 52–66.

4. Ansorge Jörg

Die Burowen. Ein Stralsunder Ratsherrengeschlecht im Lichte eines Siegelfundes, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns” 64, 2018 (2016), 69–78.

5. Ansorge Jörg

Tabakwerbung und Renaissancekacheln aus den Gewölbeschüttungen im Wasserschloss Quilow, Lkr. Vorpommern-Greifswald, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 119–129.

6. Ansorge Jörg, Kunzel Michael

Ein 1660 verborgener Münzschatz vom Rostocker Fischerbruch aus der Zeit des Schwedisch-Polnischen Kriegs, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 64, 2018 (2016), 79–126.

[M.in.: Stralsund]

Ansorge Jörg

Zob. *Sepulkralkultur...* .

7. Antosik Łukasz, Słomska Joanna

Early Medieval Looms in Poland in the Light of Archaeological Finds, „Fasciculi Archaeologiae Historicae” 31, 2018, 115–124.

[Konferencja: *Dynamics and organisation of textile production in past societies in Europe and the Mediterranean*, Łódź 21–22.06.2017. M.in.: Bobięcino, Kołobrzeg, Szczecin, Zółte]

Asmus Ivo

Zob. *Die Historische...* .

8. Balcerzak Tatiana, Peterlejtner Marcin

Zamek Borków w Resku. Opracowanie wyników badań archeologiczno-architektonicznych dla celów rewitalizacji wzgórza zamkowego, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 101–116.

9. Balcerzak Tatiana, Uchiechowska-Gawron Anna

Ulica Kuśnierska. Badania archeologiczno-architektoniczne, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 47–57.

10. Baranowski Piotr

90-lecie prof. Jerzego Gawlikowskiego, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 9–11.

11. Barkowski Robert F.

Bitwy Słowian, Warszawa 2018, 493.

Bartczak Andrzej

Zob. *[Dwudziesta]...* .

12. Bartosik Przemysław

Akta miasta Człopa (XIX–XX w.), Człopa 2018, 160.

13. Bartosik Przemysław

Szkice waleckie XVIII–XX w. Przyczynek do dziejów ziemi waleckiej pod panowaniem prusko-niemieckim, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Waleckiej” 9, 2018, 39–110.

Bartz Wojciech

Zob. *Lubin...* .

Benl Rudolf

Zob. *Die Historische...* .

14. Berwinkel Holger

In memoriam Jürgen Petersohn (1935–2017), „Baltische Studien” 103, 2018 (2017), 7–14.

Bętkowska Malwina (red.)

Zob. *Zabytki...*

15. Białecki Tadeusz

Słownik wszystkich nazw geograficznych Pomorza Zachodniego. (Nazwy urzędowe miejscowości i fizjograficzne, tymczasowe z lat 1945–1948, zwyczajowe, nazwy błędne, nie posiadające urzędowego zatwierdzenia. Stan na 1. I. 2018), Szczecin 2018, 687.

16. Białecki Tadeusz, Chłodziński Andrzej

Słowiańskie nazwy geograficzne w Niemczech, cz. 1a: Pomorze Przednie (bez Rugii), Meklemburgia i Holsztyn, Szczecin–Pruszcz Gdański 2018, 198.

Białecki Tadeusz

Zob. Gaziński Radosław, *Jubileusz...*; Rymar Edward, *Dzieje...*; Skrycki Radosław, *Chojna...*

17. Bielińska-Majewska Beata

Materiały krzemienne z Rugii w zbiorach Muzeum Okręgowego w Toruniu, „Pomorania Antiqua” 27, 2018, 109–114.

Bieniek Bartosz

Zob. *Lubin...*

Bierca Andrzej

Zob. *Z dziejów...*

Bierca Marta

Zob. *Sprawozdania Muzeum...*

Biermann Felix

Zob. *Biskup...*; *Die Historische...*

18. Biskup

Biskup Otton z Bambergu i jego świat, red. M. Rębkowski, S. Rosik, Wrocław 2018, 356. (Wolińskie Spotkania Mediewistyczne 4)

[IV Wolińskie Spotkania Mediewistyczne, Wolin 05–07.08.2016. Zawiera m.in.: **Rosik Stanisław**, *Orbis Romanus – Christianitas – Pomerania. Pomorze w „świecie” Ottona z Bambergu – pamięć współczesnych i początki tradycji Apostoła Pomorzan (rekoniesans)*, 13–51; **Stabrowski Marcin**, *Aksjmosfera świętości w Żywocie z Pruefening Ottona z Bambergu*, 53–69; **Pleszczyński Andrzej**, *Niemcy i Polska w czasach Ottona z Bambergu. Ludzie i wydarzenia, przestrzeń współpracy i rywalizacji*, 73–88; **Krawiec Adam**, *Wokół pierwszego pobytu Ottona z Bambergu w Polsce – dwór Władysława Hermana, dyplomacja i środowisko intelektualne*, 89–107; **Strzelczyk Jerzy**, *Otton z Bambergu jako biskup Rzeszy*, 109–117; **Paul Marcin R.**, *Arcem Romanam se gestit habere coaequam. Biskupstwo bamberskie w krajobrazie politycznym i ideowym Rzeszy do początku XII stulecia*, 119–156; **Pfaffenberger Stefan**, *Bamberg zu Beginn des 12. Jahrhunderts – das Zeitalter Bischof Ottos I. aus archaeologischer Sicht*, 157–185; **Rębkowski Marian**, *Pomorze w czasach misji Ottonowych. Zarys problemu*, 189–209;

Biermann Felix, „*Der Gnade des Evangeliums unwuerdig*” – warum Otto von Bamberg die Ukranen nicht missionierte, 211–241; **Zamelska-Monczak Kinga**, *Grody santockie w czasach misji Ottona z Bambergu*, 243–265; **Queret-Podesta Adrien**, *Działalność ołomunieckiego biskupa Henryka Zdika nad Bałtykiem*, 267–274; **Wejman Grzegorz**, *Kult św. Ottona z Bambergu na Pomorzu zachodnim na przestrzeni wieków*, 277–295; **Rusakiewicz Monika**, *Misje Ottona w Protocollum Augustyna ze Stargardu*, 297–305; **Kamiński Hadrian**, *Pamięć o św. Ottonie z Bambergu w działalności księcia szczecińskiego Barnima III*, 307–318; **Mrozowicz Wojciech**, *Ślady kultu św. Ottona z Bambergu na Śląsku*, 319–335; **Migdalski Paweł**, *Biskup Otton z Bambergu i jego wyprawy misyjne na Pomorzu w polskim piśmiennictwie okresu Polski ludowej*, 337–355}

19. Bliska

Bliska historia. O badaniach historii lokalnej i regionalnej, red. P. Wiszewski, Warszawa 2018, 144–162.

(Historia w działaniu)

[Zawiera m.in.: **Skrycki Radosław**, *Nie tylko drogowskaz. O (niewykorzystywanym) potencjale dawnych map w regionalistyce. Przykład pomorski*, 144–162; **Gierke Michał**, *Terra, quae cognoscitur. Nowa Marchia w działaniach Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” w Chojnie*, 236–250}

Błaszczak Dariusz (red.)

Zob. Rębkowski Marian, *O chronologii...*

Błądowski Piotr

Zob. [Dwudziesta]...

Bock Sabine

Zob. *Unbekannte...*

Bogucki Mateusz

Zob. *Lubin...*

20. Bojarski Jacek

Grody plemion polskich, [w:] *Grody i miasta. Zbiór wykładów popularnonaukowych wygłoszonych podczas XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wartą w dniach 3–4 czerwca 2017 roku*, red. M. Brzostowicz, M. Przybyła, J. Wrzesiński, Łądz 2018, 12–54.

[Bardy, Białogard, Bobęcino, Drawsko Pom. (okręg), Suliszewo, Żółte}

Bolechowska Anetta

Zob. *Sprawozdania z...*

21. Bończa-Bystrzycki Lech

Zarys dziejów Kościoła katolickiego w Kołobrzegu do roku 1945, Kołobrzeg–Koszalin 2018, 256.

Borck Sydonia von

Zob. Głodek Marzena M.

Borkowska Urszula

Zob. *Trzebiatów...*

Borówka Ryszard K.

Zob. *Lubin...* .

Brandt Dirk

Zob. *Unbekannte...* .

Brandt Dirk (red.)

Zob. *Sepulkralkultur...* .

Breske Alicja, Breske Zofia, Ellwart Jarosław

Kamienne kregi Gotów, wyd. 5 zmien. i rozsz., Gdynia 2018, 71.
(Vademecum Krajoznawcze. Małe Vademecum Turysty)

Breske Zofia

Zob. Breske Alicja... .

23. Brüggemann Ludwig W., Gut Agnieszka

Opis miasta Szczecina = Beschreibung der Stadt Stettin, Szczecin 2018, 148.
(Szczecin – Historia i Współczesność. Rozprawy i Studia 1106, 1037)

24. Brzostowicz Michał

Problematyka zachodniostowiańskich grodów plemiennych w świetle badań archeologicznych w dorzeczu dolnej Parsęty, „Slavia Antiqua” 59, 2018, 97–119.
[M.in.: Bardy, Białogard, Kołobrzeg-Budzistwo, Kraśnik Koszaliński, Świelubie]

Brzostowicz Michał (red.)

Zob. Bojarski Jacek.

25. Brzustowicz Grzegorz J.

Powstanie miasta Barlinka, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 25, 2018, 77–96.

26. Brzustowicz Grzegorz J.

Rycerze czy rozbójnicy? Uwięzienie księcia geldryjskiego Wilhelma na Pomorzu Zachodnim i w Nowej Marchii w latach 1388–1389. Cz. 3, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 63–91.

Buko Andrzej

Zob. Rębkowski Marian, *O chronologii...* .

Buko Andrzej (red.)

Zob. Rębkowski Marian, *Początki...* .

Bursche Aleksander

Zob. *[Dwudziesta]...* .

27. Buska Karolina, Janowski Andrzej, Majewski Marcin, Stań Karolina, Szeremeta Mateusz, Śnieżko Grzegorz, Wojciechowska Iwona

Odkrycia i badania archeologiczne [w powiecie stargardzkim] 2017, „Stargardia” 12, 2018, 197–240.
[Chlebówko, Kiczarowo, Kolin, Kunowo, Kurcewo, Słodkowo, Stargard, Strzyżyno]

Buske Norbert

Zob. *Die Historische...* .

28. Cieśliński Adam, Kasprzak Andrzej, Stasiak Zbigniew

Nowy Łowicz, st. 2, woj. zachodniopomorskie. Badania w latach 2013–2014, „Światowit” 11–12 (52–53), Fasc. B, 2018, 361–367.

29. Chłudziński Andrzej

Motywy biblijne w nazewnictwie geograficznym Pomorza Zachodniego (Szczecińskiego), „Przegląd Zachodniopomorski” 1 (33), 2018, 169–190.

Chłudziński Andrzej

Zob. Białecki Tadeusz... ; [Szóste]... .

Chłudziński Andrzej (red.)

Zob. [Szóste]... .

30. Chmiel-Chrzanowska Marta

Cicho zmarli leżą. Badania na cmentarzysku kurhanowym kultury wielbarskiej w Bagiczu, gm. Ustronie Morskie, pow. kołobrzegi, woj. zachodniopomorskie, „Raport NID” 13, 2018, 85–96.

31. Chmiel-Chrzanowska Marta

Uneasy archaeology of the cliffs. Bagicz sites example = Nietatwa archeologia klifów. Przypadek stanowisk w Bagiczu, „Folia Praehistorica Posnaniensia” 23, 2018, 9–22.

Chmiel-Chrzanowska Marta

Zob. Adamczyk Michał... .

Chodowiecki Daniel

Zob. Krywalewicz Andrzej.

32. Chudziak Wojciech

Omnes viae Albam ducunt. Z badań nad pograniczem pomorsko-wielkopolskim we wczesnym średniowieczu = Studies into the borderland between Pomerania and Wielkopolska in the Early Middle ages (synopsis), „Slavia Antiqua” 59, 2018, 195–220.

[Pojezierze Zachodniopomorskie = Pojezierze Bytowskie, Choszczeńskie, Drawskie, Ińskie, Myśliborskie, Wysoczyzna Łobeska, Wysoczyzna Polanowska]

Chudziak Wojciech

Zob. [Dwudziesta]... .

33. Ciastkowski Dominik

Dokładność dawnych planów sytuacyjno-wysokościowych grodzisk w świetle danych ALS, [w:] *Lotnicze skanowanie laserowe jako narzędzie archeologii*, red. M. Gojda, Z. Kobyliński, Warszawa 2018, 167–174.

[M.in.: Kłopotowo, Połczyn-Zdrój]

34. Ciechanowski Grzegorz

Sowiecka i polska artyleria w bitwie o prawobrzeżny Szczecin, [w:] *Studia artyleryjskie*, t. 8, red. M. Giętkowski, Ł. Nadolski, Bydgoszcz 2018, 43–64.

35. Cnotliwy Eugeniusz

Doktor Ryszard Rogosz (3 X 1940 – 20 II 2018), „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 465–471.

36. Cykalewicz Tomasz

Dwór w Niepolcku. Wartość obiektu zabytkowego, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 77–89.

37. Czajka Wiesław

Wybrane toponimy słowiańskie ziemi chojeńskiej. Próba interpretacji, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 193–213.

[Barnkowo, Jelenin, Mętno, Piasek}

Czekaj-Zastawny Agnieszka

Zob. Kabaciński Jacek... .

38. Czerniak Lech

The emergence of TRB communities in Pomerania, „Prace i Materiały MAiE w Łodzi. Seria Archeologiczna” 47, 2018 (2016–2017), 103–130.

[Konferencja: *Grupa wschodnia kultury pucharów lejkowatych. W 80-tą rocznicę ogłoszenia drukiem doktoratu Profesora Konrada Jażdżewskiego = The eastern group of the funnel beaker culture. 80th anniversary of the publication of the doctoral dissertation written by Professor Konrad Jażdżewski*, Łódź 14–16.09.2016. M.in.: Dąbki, Kosin, Renice, Tanowo. Rzeki: Łupawa, Odra, Parsęta, Płonia]

39. Czonstke Karolina

Biżuteria słowiańska w basenie Morza Bałtyckiego we wczesnym średniowieczu, „Pomorania Antiqua” 27, 2018, 95–108.

Darjes Enrico

Zob. Schanz Elke... .

Dąbal Joanna

Zob. [Dwudziesta]... .

40. Deszcz

Deszcz pada na Świętynię! Masoni w Koszalinie i na Pomorzu w latach 1777–1933, red. A. Kuczkowski, Koszalin 2018, 103.

[Wystawa: Muzeum w Koszalinie, 28.06. – 10.09.2018}

Diepenbroek Marta

Zob. Lubin... .

41. Długokęcki Wiesław, Simiński Rafał

Opisy granicy państwa zakonu krzyżackiego w Prusach z księstwem Słupskim z XIV i XV wieku, „Zapiski Historyczne” 2 (83), 2018, 169–206.

Dobusch Nick

Zob. Zwahr Hasso... .

Domzalski Oliver T.

Zob. Puttkamer Georg J. von

42. Duda Małgorzata

O gryfach na pomorskiej ziemi. Legendy Pomorza Zachodniego, Szczecin 2018, 37.

Durdyń Grzegorz

Zob. Lubin... .

43. Dutkowski Jarosław

Złoto czasów dynastii Wazów = The gold of the Vasa dynasty = Gold während der Wasa-Dynastie, t. 4: *Pomorze – Pomerania – Pommern*, Gdańsk 2018, 191.

Dworaczyk Marek

Zob. Lubin... ; Trzebiatów... .

44. [Dwudziesta]

XX Sesja Pomoroznawcza, red. E. Trawicka, Gdańsk 2018, 513.

[Konferencja: *XX Sesja...*, Gdańsk 18–20.11.2015. Zawiera m.in.: **Matuszewska Agnieszka**, **Schiller Marek**, *Weryfikacja obiektów megalitycznych w miejscowościach Brzezina/Płoszkowo (gm. Dolice, woj. zachodniopomorskie) z wykorzystaniem lotniczego skaningu laserowego*, 35–45; **Rembisz-Lubiejewska Anna**, *Skarb przedmiotów brązowych brązownika odkryty w Słupsku, woj. pomorskie*, 53–57; **Bursche Aleksander**, **Rogalski Bartłomiej**, *Osada kultury oksywijskiej w Suchaniu, gm. loco, pow. Stargard Szczeciński, stan 18 (AZP 33-13/32)*, 99–104; **Rogalski Bartłomiej**, *Badania weryfikacyjno-rozpoznawcze cmentarzyska z fazy marianowskiej i okresu wpływów rzymskich w Modrzewiu, gm. Suchań, pow. Stargard Szczeciński, stan 6 (AZP 33-13/33), w latach 2013–2015*, 105–109; **Rogalski Bartłomiej**, *Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich w Czelinie, gm. Mieszkowice, pow. Gryfino, stan. 23 (AZP 45-04/5). Badania 2014–2015*, 111–123; **Rogalski Bartłomiej**, *Badania weryfikacyjne cmentarzyska z okresu wpływów rzymskich w Starych Łysogórkach, gm. Mieszkowice, pow. Gryfino, stan. 5 (AZP 43-03/7) w roku 2014*, 141–143; **Bartczak Andrzej**, **Nierychlewska Anna**, **Wyszogrodzka Izabela**, *Archeologiczne badania sondażowe na osadzie wczesnośredniowiecznej w Płotach, st. 12, woj. zachodniopomorskie, w sezonie 2015*, 171–185; **Janowski Andrzej**, *Siedziba rycerska w Płotach. Wyniki badań w 2015 roku*, 187–193; **Należny Agnieszka**, **Kulczykowski Wacław**, **Muntowski Patryk**, **Gomulski Piotr**, **Dąbal Joanna**, **Sychowska Justyna**, *Badania sondażowe przy ruinach kościoła św. Mikołaja w Łebie*, 283–295; **Szeremeta Mateusz**, *Wyniki badań archeologicznych przy ul. Płatnerzy 1F w Stargardzie*, 387–396; **Błędowski Piotr**, **Chudziak Wojciech**, **Kaźmierczak Ryszard**, **Kowalewska Barbara**, *Wczesnośredniowieczny zespół osadniczy na wyspie Jeziora Gęgnowskiego w Nętnie na Pomorzu Zachodnim*, 449–460}

45. Dziemba Robert

Historia Kołobrzegu dla średniozaawansowanych, Kołobrzeg 2018, 310.

46. Dziewanowski Marcin

Niesformalizowany projekt studiów mikroregionalnych Dolnego Nadodrza, „Raport NID” 13, 2018, 7–37.

[Drawno, Kalisz Pom., Mierzyn, Moczyły, Odra (dolina), Stare Czarnowo, Stobno, Warzymice}

Dziewanowski Marcin

Zob. DP.

47. Dzikowska Elżbieta

Polska znana i mniej znana, [cz] 4: Stargard Szczeciński, szlakiem cystersów, szlakiem templariuszy i joannitów, szlakiem ołtarzy, ambon, polichromii, szlakiem cegły i kamienia, Pelplin 2018, 127.

Ellwart Jarosław

Zob. Breske Alicja...

48. Ewersen Jörg

Ein Anker ist gut, zwei sind besser... Historische Ankerfunde aus dem Seegebiet vor Rügen, Mecklenburg-Vorpommern, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns” 64, 2018 (2016), 127–155.

49. Filipowiak Wojciech

Wczesnośredniowieczny statek z Kamienia Pomorskiego = Early medieval ship from Kamień Pomorski, Szczecin 2018, 148.

50. Fiuk Piotr

Architektura starych miast w relacji z krajobrazem naturalnych akwenów morskich (Wenecja, Hamburg, Rotterdam, Gdańsk, Szczecin), [w:] *Architektura w krajobrazie. Harmonia, kompromis, konflikt*, red. W. Kobylińska-Bunsch, Warszawa 2018, 223–243.

51. Foltyn Rafał

Przywołania wczesnośredniowiecznej słowiańszczyzny nadbałtyckiej w wybranych utworach literackich dwudziestolecia międzywojennego, [w:] *Literatura a polityka. Casus Pomorza i Kaszub. Praca monograficzna*, red. D. Kalinowski, Słupsk 2018, 17–48.

Foltyn Rafał

Zob. Sprawozdania... ; [Szóste]...

Frankowska-Makała Monika

Zob. *Unbekannte...*

Franz Maciej (red.)

Zob. Jędrzejewska Patrycja.

52. Freza-Olczyk Mariola

Bishop Conrad III of Kamień Pomorski. A common clergyman and a politician in the Duchy of Pomerania in 1233–1241, „Studia z dziejów średniowiecza” 22, 2018, 67–81.

53. Galiński Tadeusz

Epiahrensburgian. Osadnictwo paleolityczne w początkach holocenu na stanowisku w Bolkowiu na Pomorzu Zachodnim = The Epiahrensburgian. Paleolithic settlement at the beginnings of Holocene at the site in Bolków in Western Pomerania, „Przegląd Archeologiczny” 66, 2018, 5–28.

Gawlikowski Jerzy

Zob. Baranowski Piotr.

54. Gaziński Radosław

Akta gminy francuskiej w Szczecinie jako źródło do badań demograficznych (1721–1943), „Przeszłość Demograficzna Polski” 40, 2018, 105–120.

55. Gaziński Radosław

Jubileusz 85. urodzin profesora Tadeusza Białeckiego, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 11–16.

Gąsior Maria

Zob. *Lubin...*

Gebala Magdalena (red.)

Zob. *Im Fluss...*

56. Gierke Michał (rec.)

O „*Archeologii Stargardu*”, „Przegląd Uniwersytecki” 1–3, 2018, 88–90.

[Dot. publ.: *Archeologia Stargardu. Badania na Rynku Staromiejskim. Praca zbiorowa*, red. M. Majewski, K. Stań, Stargard 2017. *Archeologia Stargardu* 3}

Gierke Michał

Zob. *Bliska...*

Giętkowski Mirosław (red.)

Zob. *Ciechanowski Grzegorz*.

57. Gładysiak Łukasz

Opowieści znad Parsęty. Białogard i Karlino poprzez wieki, Warszawa–Koszalin 2018, 252.

58. Głodek Marzena M.

Sydonia von Bork. Między prawdą a legendą, Szczecin 2018, 26.

[M.in. *Szczecin*]

Gojda Martin (red.)

Zob. *Ciastkowski Dominik*.

59. Gołębiewski Jakub I.

Krajobraz kulturowy skarpy odrzańskiej w Szczecinie. Przekształcenia historyczne i współczesne użyczenia w procesie jego kształtowania, [w:] *Architektura w krajobrazie. Harmonia, kompromis, konflikt*, red. W. Kobylińska-Bunsch, Warszawa 2018, 203–221.

Gomulski Piotr

Zob. [*Dwudziesta*]...

60. Gotyckie

Gotyckie skarby Trzebiatowa, Trzebiatów 2018, 48.

Grabowski Michał

Zob. [*Trzynasta*]...

61. Grupa Małgorzata

Wooden textile tools from Medieval Poland, „Fasciculi Archaeologiae Historicae” 31, 2018, 145–153.

[Konferencja: *Dynamics and organisation of textile production in past societies in Europe and the Mediterranean*, Łódź 21–22.06.2017. M.in.: Kołobrzeg, Szczecin, Wolin, Zółte}

62. Grygiel Michał

Chronologia przemian kulturowych w dobie przelomu starszego i młodszego okresu przedrzymskiego na Niżu Polskim = Chronology of cultural changes at the turn of the Early and Late Pre-Roman Period in the Polish Lowland, Łódź 2018, 822.

(Wydawnictwo Fundacji Badań Archeologicznych Imienia Profesora Konrada Jażdżewskiego 24)

[Rozdz. 3.3.1. *Pomorze Nadodrzańskie*, 275–284. M.in.: Długie, Kunowo, Lubieszewo, Marianowo, Wąwelnica, Żalęcino}

63. Gut Agnieszka

Źródła wiedzy heraldycznej Ludwiga Wilhelma Brüggemanna. Herby miejskie w „Ausführliche Beschreibung des gegenwärtigen Zustandes des Königl. Preussischen Herzogtums Vor- und Hinter-Pommern”, „Przegląd Zachodniopomorski” 1, 2018, 79–98.

Gut Agnieszka

Zob. Brüggemann Ludwig W.

Gut Paweł

Zob. *Die Historische... ; Z dziejów...*

64. Gutsche Edda

Mit Ausblick auf Park und See. Zu Gast in Schlössern und Herrenhäusern Hinterpommerns und der Kaschubei, Elmenhorst/Vorpommern 2018, 158.

65. Gutsche Edda

Zamki i dwory w dorzeczach rzek pomorskich. Pomiędzy Regą a Lebą = Schlösser und Herrenhäuser im Stromgebiet pommerscher Flüsse. Zwischen Rega und Leba, Pruszcz Gdański, 2018, 175.

Gwiazdowska Ewa

Zob. *Witraże...*

66. Haas-Nogal Małgorzata, Kalita-Skwirzyńska Kazimiera

Pałac i ogród w Mirosławcu, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 9–21.

Hamberg-Fedorowicz Aleksandra

Zob. *Trzebiatów...*

67. Hamel Jürgen

Meisterwerk der Kartografie. Die Lubinsche Pommernkarte von 1618, Stralsund 2018, 65.

[Wystawa: Stralsund Museum-Katharinenkloster, 27.11.2018 – 27.01.2019]

Heck Kilian (red.)

Zob. *Mit letzter...*

Herfert Peter (1935–2017)

Zob. Lampe Willy; Lampe Willi...

Herman Radosław

Zob. [Szóste]...

Herold Jürgen

Zob. Sepulkralkultur...

68. Heyden Ulrich van der

Die erste preußische Seeschlacht auf dem Stettiner Haff im Jahre 1759, 105–135.

69. Hierofanie

Hierofanie, wierzenia obrzędy... Kultura symboliczna w średniowieczu między pogaństwem a chrześcijaństwem, red. S. Rosik, S. Jędrzejewska, K. Kollinger, Rzeszów 2018, 252. (Materiały V Kongresu Mediewistów Polskich 2)

[V Kongres Mediewistów Polskich, Uniwersytet Rzeszowski 20–24.09.2015. M.in.: **Szczepanik Paweł**, *Wczesnośredniowieczne miniaturowe figurki antropomorficzne z terenów Słowiańszczyzny Północno-Zachodniej. Próba interpretacji*, 43–67 (Gatschow, Szczecin, Wolin, Żółte); **Kajkowski Kamil**, *Symbolika wczesnośredniowiecznych depozytów szkieletów koni z ziem polskich*, 121–157 (Żółte); **Janowski Andrzej**, *Czy groby komorowe z X i początku XI wieku z ziem władztwa wczesnopiastowskiego i Rusi są pochówkami pierwszych chrześcijan?*, 159–186 (m.in. Cedynia, Wolin)}

70. Historische

Die Historische Kommission für Pommern 1911–2011. Bilanz und Ausblick, red. N. Jörn, H. Porada, Göttingen 2018, 354.

(Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Pommern. Reihe 5, Forschungen zur Pommerschen Geschichte 47)

[Konferencja: *Die Historische...*, Greifswald 13–14.05.2011. M.in.: **Jörn Nils**, **Porada Haik T.**, *Ein Jahrhundert außeruniversitärer landesgeschichtlicher Forschung für und über Pommern. Eine Einleitung*, 7–1; **Schoebel Martin**, *100 Jahre Historische Kommission für Pommern*, 15–34; **Gut Paweł**, *Die Organisation der historischen Forschung in Polen. Geschichtswissenschaftliche Institutionen und Gesellschaften*, 59–66; **Röpcke Andreas**, *Außeruniversitäre landesgeschichtliche Forschung in Mecklenburg. Der Geschichtsverein, das Schweriner Landeshauptarchiv und die Historische Kommission für Mecklenburg*, 67–80; **Neitmann Klaus**, *Die Historischen Kommissionen der preußischen Provinzen Brandenburg und Pommern 1911/25–1945. Antriebe – Rahmenbedingungen – Wirkungen*, 99–130; **Schleinert Dirk**, *Die Gründung der Historischen Kommission für Pommern und die Jahre bis 1945*, 131–158; **Petersohn Jürgen**, *Die Historische Kommission für Pommern im Exil (1951–2001)*, 159–174; **Buske Norbert**, *Die Historische Kommission für Pommern während und nach der Wiedervereinigung Deutschlands*, 181–202; **Spieß Karl H.**, *Das Pommersche Urkundenbuch*, 203–212; **Benl Rudolf**, *Die „Quellen zur pommerschen Geschichte“*, 213–220; **Porada Haik T.**, *Der Historische Atlas von Pommern. Zum Einfluß historisch-geographischer Ansätze auf die pommersche Landesgeschichtsforschung im 20. Jahrhundert*, 221–242; **Asmus Ivo**, *Die „Forschungen zur pommerschen Geschichte“. Die Reihe V der Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Pommern*, 243–256; **Biermann Felix**, *Untergegangene Klöster und Stifte in Pommern. Stand und Perspektiven ihrer archäologischen Erforschung*, 317–348}

71. Huang Angela L.

Die Forschungsstelle für die Geschichte der Hanse und des Ostseeraums. Geschichte und Arbeit einer museumsbasierten Forschungseinrichtung, „Mitteilungen der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte” 94, 2018, 38–45.

72. Im

Im Fluss der Zeit. Jüdisches Leben an der Oder = Z biegiem rzeki. Dzieje Żydów nad Odrą, red. M. Gebala, Potsdam 2018, 95.

{Wystawa objazdowa Niemieckiego Forum Kultury Europy Środowej i Wschodniej, 2016–2018}

Jakubowski Olgierd

Zob. *Slużby...*

Janák Vratislav (red.)

Zob. Szydłowski Marcin, *Zagadnienie...*

Janiak Tomasz (red.)

Zob. Niemiec Dariusz.

73. Jänicke Ralf

Gebäudereste aus der Stadtgründungszeit Altentreptows, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte, sowie ein bemerkenswerter Apothekenabfall aus dem 18. Jahrhundert, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 90–108.

74. Janowski Andrzej

Grot włóczni z okresu karolińskiego ze Zdrojów w gminie Węgorzyno = Carolingian time spearhead from Zdroje, Węgorzyno commune, „Acta Militaria Mediaevalia” 14, 2018, 213–220.

{Węgorzko (okręg)}

Janowski Andrzej

Zob. Buska Karolina... ; [Dwudziesta]... ; Hierofanie... ; Trzebiatów...

Jażdżewski Konrad

Zob. Grygiel Michał; Matuszewska Agnieszka, *The Funnel...* ; Szydłowski Marcin, *The problem...*

75. Jędrzejewska Patrycja

Rządy regencyjne księżnej pomorskiej Elżbiety, żony księcia Warcisława IV w świetle wybranych dokumentów, [w:] *Kobiety w dziejach od archeologii do czasów średniowiecznych. IX Międzynarodowa Sesja Naukowa Dziejów Ludów Morza Bałtyckiego, Wolin 04–06.08.2017*, red. M. Franz, Z. Pilarczyk, Toruń 2018, 257–274.

(Mare Integrans. Studia nad dziejami wybrzeży Morza Bałtyckiego 13)

{Darłowo}

Jędrzejewska Sylwia (red.)

Zob. *Hierofanie...* ; Rębkowski Marian, *Początki...*

76. Jöns Hauke, Kowalska Anna B.

Z badań nad obecnością skandynawów na południowym wybrzeżu Bałtyku w początkach średniowiecza, „Slavia Antiqua” 59, 2018, 121–130.

[Bardy/Świelubie, Kamień Pom., Kołobrzeg, Menzlin, Szczecin, Usedom, Wolin}

Jörn Nils

Zob. *Die Historische...*

Jörn Nils (red.)

Zob. *Die Historische...*

77. Jurkiewicz Henryk

Ziemia sławieńsko-słupska w planach i polityce Świętopętka Wielkiego, [w:] *Polska i sąsiedzi na przestrzeni wieków. Prace doktorantów historii [Akademii Pomorskiej w Słupsku]*, t. 2: *Na wojnie i w czasach pokoju*, red. W. Skóra, A. Teterycz-Puzio, Słupsk 2018, 49–60.

78. Kabaciński Jacek, Czekał-Zastawny Agnieszka, Terberger Thomas

At the edge of two worlds. Hunter-gatherers and early farmers in the Polish Lowlands, [w:] *Multas per gentes et multa per saecula amici magistro et collegae suo Ioanni Christopho Kozłowski dedicant*, eds. Paweł Valde-Nowak et al., Kraków 2018, 257–265.

[M.in.: Dąbki}

79. Kaczmarek Maciej

Pomorze w epoce brązu. Kilka refleksji o stanie i potrzebach badań, „Pomorania Antiqua” 27, 2018, 7–22.

[M.in.: Barnisław, Brzeźniak, Dolice, Odra (rzeka), Ostrowice, Płonia (rzeka), Renice, Rożnowo}

80. Kaczmarek Maciej

Późnobrązowe cmentarzyska kurhanowe w Dolicach na Pomorzu Zachodnim. Podsumowanie wyników badań, „Pomorania Antiqua” 27, 2018, 139–162.

81. Kaczmarek Patrycja

Historia i stan badań nad młodszym okresem przedrzymskim i okresem wpływów rzymskich na Ziemi Choszczeńskiej = History and research to date on the younger pre-Roman and Roman period in the Choszczno Land, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 97–125.

82. Kajkowski Kamil

Woliński „but Widara”. Przyczynek do dyskusji nad relacjami słowiańsko-skandynawskimi we wczesnym średniowieczu = “Vidar’s shoe” from Wolin. A contribution to the discussion on Slavic-Scandinavian relations in the early Middle Ages, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 155–165.

83. Kajkowski Kamil

Zagadnienie tzw. grodów kultowych na wczesnośredniowiecznym Pomorzu, „Slavia Antiqua” 59, 2018, 131–151.

[M.in.: Białogard, Bobięcino (jezioro), Brody / Stary Przylep, Golczewo, Kurowo, Kwiecko (jezioro) / Stare Borne, Radacz, Rakowo, Rarwino, Runowo, Rowokół (wzgórze) / Smlodzino, Wrześnica}

Kajkowski Kamil

Zob. *Hierofanie...* .

84. Kalinowski Daniel

Bestiariusz pomorski, Gdynia 2018, 47.

Kalinowski Daniel (red.)

Zob. Foltyn Rafał.

Kalita-Skwirzyńska Kazimiera

Zob. Haas-Nogal Małgorzata.... ; *[Szóste]*... ; *Z dziejów...* .

85. Kalwasiński Mariusz

Łąka pełna tajemnic, „Archeologia Żywa” 1, 2018, 68–69.

[Białogard, Łęczna}

86. Kalwasiński Mariusz

Unieradz – zagadka odciętych dłoni, „Archeologia Żywa” 3, 2018, 46–49.

Kamiński Hadrian

Zob. *Biskup...* .

87. Kara Michał, Michałowski Andrzej, Rębkowski Marian

Profesora Władysława Łosińskiego wkład w polską archeologię wczesnego średniowiecza, czyli przyczynek do szkicu o pokoleniu archeologów okresu badań „Milenijnych”, „Slavia Antiqua” 59, 2018, 9–20.

Kargul Roman A.,

Zob. *Trzebiatów...* .

88. Karwowska Iwona

Ceramika typu Stettiner Ware w kolekcjach Muzeum Narodowego w Szczecinie, „Gdańskie Studia Muzealne” 10, 2018, 113–123.

Karwowska Iwona

Zob. DPI.

Kasprzak Andrzej

Zob. Cieśliński Adam... .

Każmierczak Ryszard

Zob. *[Dwudziesta]*... .

Kempe Antje (red.)

Zob. *Mit letzter...* .

Kiarszys Grzegorz

Zob. *Lubin...* .

Kleemann Jörg

Zob. *Studia...*

89. Klejna-Wendt Piotr

Z dziejów rodów szlacheckich Ziemi Wałeckiej. Historia rodziny Klejna z Wiesiółki, „Zeszyty Wałeckie” 9, 2018, 7–26.

90. Klik Sylwia

Zachować pamięć. Obozy pracy przymusowej na terenie Szczecina i dzielnicy Pomorzany w okresie II wojny światowej. Żywa lekcja historii, „Wiadomości Historyczne” 2, 2018, 33–36.

91. Kluge Bernd, Kunzel Michael

Der Münzschatzfund aus dem Katharinenkloster in Rostock, verborgen um 1350, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns” 65, 2018 (2017), 91–122.
[M.in.: Anklam, Demmin, Greifswald, Stralsund]

Knutsson Kjell (red.)

Zob. Adamczyk Michał, *Raw...*

Kobylińska-Bunsch Weronika (red.)

Zob. Fiuk Piotr; Gołębiewski Jakub I.

92. Kobyliński Maciej T.

Księstwo Słupskie (1368–1478), Słupsk 2018, 79.

93. Kobyliński Zbigniew, Rabiega Kamil

The symbolic role of boats and ships in pagan and Christian Medieval Northern Europe, [w:] *Sacred space. Contributions to the archaeology of belief*, red. L. Nebelsick, J. Wawrzyniuk, K. Zeman-Wiśniewska, Warsaw 2018, 197–218.

(*Archaeologica Hereditas. Monographs of the Institute of Archaeology of the Cardinal Stefan Wyszyński in Warsaw* 13)

[M.in.: Kamień Pom., Kołobrzeg, Szczecin, Wolin]

Kobyliński Zbigniew (red.)

Zob. Ciastkowski Dominik.

94. Kochanowska Janina

Nowożytny witraże sakralne na Pomorzu Zachodnim w świetle najnowszych badań, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 59–74.

Kochanowska Janina (red.)

Zob. *Trzebiatów...*

95. Kokowski Andrzej

Entdeckt- vergessen- wiederentdeckt. Auf den Spuren verlorener Museumsbestände. Ein Griffzungenschwert von Kraśnik (Kratznik) bei Choszczno (Arswalde, woj. zachodniopomorskie / PL) in Pommern, „Archäologisches Korrespondenzblatt” 1 (48), 2018, 39–55.

Kokowski Andrzej

Zob. *Studia...*

Kollinger Karol (red.)

Zob. *Hierofanie...* ; Rębkowski Marian, *Początki...* .

96. Kołosowski Przemysław

Rurka – wieś Templariuszy, Chwarszczany 2018, 91.

97. Konkel Henryk A.

Informacja o aukcji owiec (29.04.1930) źródłem wiedzy (nie tylko) o majątku rolnym w Kruszwinię, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 241–252.

Kosińska Bożena

Zob. *Lubin...* .

98. Kosiński Tomasz

Słowiańskie skarby, Warszawa 2018, 350.
[Przelewice}

99. Kostkiewicz-Górska Grażyna

Bibliografia historii regionu [chojeńskiego] za lata 2017–2018 (wybór), „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 273–294.

100. Kotowicz Piotr N.

Early medieval axes from the territory of Poland, Kraków 2018, 268 + płyta CD.
(Moravia Magna. Seria Polona 5)
[Bobięcino, Nętno, Parsęcko, Szczecin, Żółte}

Kowalczyk-Kontowska Jadwiga

Zob. *Sprawozdania z...* ; *Witraże...* .

Kowalewska Barbara

Zob. [Dwudziesta]... .

101. Kowalska Anna B.

Paradne, czy codzienne? Rozwój konstrukcyjny i stylistyczny obuwia skózanego we wczesnym średniowieczu z perspektywy źródeł archeologicznych = Ceremonial or everyday. Structural and stylistic development of leather footwear in the early Middle Ages from the perspective of archaeological sources, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 167–191.
[M.in. Wolin}

Kowalska Anna B.

Zob. Jöns Hauke... . PI.

102. Kowalski Krzysztof

Barbarzyńskie tsunami. Okres wędrówek ludów w dorzeczu Odry i Wisły. Wystawa objazdowa, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 411–417.
[Wystawa: Muzeum Narodowe w Szczecinie 30.10.2018 – 07.01.2018}

Kowalski Krzysztof

Zob. PI.

Kowalówka Agnieszka

Zob. PI.

Kozłowska Dorota

Zob. PI.

Krajewski Przemysław

Zob. Maliński Piotr... ; Lubin... .

Krasnodębska Kinga

Zob. PI.

Krasucki Eryk (red.)

Zob. DP – Liskowacki Artur D. (rec.).

103. Kraszczuk Robert

Wyspy powiatu wałeckiego w czasach dawnych, cz. 2, „Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Wałeckiej” 9, 2018, 9-37.

104. Krawiec Adam

Pomerania and the Baltic Sea in the Imaginative Geography of the Polish Middle Ages from the End of the 10th Century to the Beginning of the 13th Century, „Studia Maritima” 31, 2018, 109–133.

[Abstrakt pol.: *Pomorze i Bałtyk w geografii kreatywnej polskiego średniowiecza od końca X do początku XIII wieku, 133*]

Krawiec Adam

Zob. Biskup... .

Krapiec Marek

Zob. Lubin... .

105. Krüger Joachim

Die dänischen Könige als Lehnsherren der Herzöge von Pommern (1325–1438), „Studia Maritima” 31, 2018, 45–60.

[Abstrakt pol.: *Duńscy królowie jako panowie lenni książąt Pomorza, 60*]

106. Krywalewicz Andrzej

Daniel Chodowiecki w drodze do Gdańska przez Nową Marchię i Pomorze (1773), „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 227–239.

[Dot. publ.: *Daniela Chodowieckiego dziennik podróży do Gdańska z 1773 roku, oprac. Małgorzata Paszyła, Gdańsku 2002*]

107. Kubacka Paulina, Kurka Grzegorz

Wydobycie wraku XIX-wiecznego żaglowca z Morza Bałtyckiego, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 147–150.

[Międzywodzie]

Kuczkowski Andrzej (red.)

Zob. Deszcz... .

Kulczykowski Waław

Zob. [Dwudziesta]... .

108. Kulesza-Szerniewicz Ewa

Rezydencje powiatu stargardzkiego. Stan zachowania / Ruiny zamku w Krępcewie. Badania archeologiczno-architektonicznych w latach 2016–2017, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 23–37 / 139–146.

Kulesza-Szerniewicz Ewa

Zob. *Trzebiatów*... .

109. Kulka Janusz

Powróćmy do Widuchowej jak za dawnych lat, *Widuchowa* 2018, 60.
[Album pocztówek XIX–XX w]

Kunzel Michael

Zob. Ansorge Jörg...; *Die Burowen*...; Kluge Bernd...

Kurka Grzegorz

Zob. Kubacka Paulina...; *Służby*...

110. Kurze

Kurze Fundberichte 2016 [aus Mecklenburg-Vorpommern], „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns” 64, 2018 (2016), 157–432.

111. Kurze

Kurze Fundberichte 2017 [aus Mecklenburg-Vorpommern], „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns” 65, 2018 (2017), 155–424.

112. Kurzyńska Marta

Materiały do bibliografii archeologii Pomorza Zachodniego. Wstęp / Suplement za lata 2015–2016. Indeks..., / *Materiały do bibliografii archeologii Pomorza Zachodniego za rok 2017. Indeks...*, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 323–324 / 325–328 / 329–382.

113. Lampe Willy

Peter Herfert (1935–2017), „Pommern” 1 (56), 2018, 50.
[Rugia]

114. Lampe Willi, Schirren C. Michael

Der Tradition verpflichtet. Peter Herfert, Bergen auf Rügen, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 168–170.
[M.in.: Arkona, Rugia (wyspa), Wolin]

115. Leszczeński Jarosław

Gronowskie gawędy historyczne, [Sułkowice]–Złocieniec 2018, 50.
[Gronowo – Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego]

116. Leszczeński Jarosław

Waleckie wędrówki w pięciu wymiarach, cz. 1: *Iłowiec, Dobrzyca, Ostrowiec, Wiesiółka, Czapla, Czechyń, Głowaczewo, Szewcja, Zdbice, Prusinówko, Prusinowo, Rutwica, Nakielno, Strączno*, *Stawno* 2018, 364.

117. Lichota Piotr

Dzieje parafii p.w. NMP Matki Kościoła w Warnicach, Warnice–Szczecin 2018, 139 + DVD.

Lissok Michael

Zob. *Sepulkralkultur... ; Unbekannte... .*

Litwin Jerzy (red.)

Zob. *[Trzynasta]... .*

118. Loeck Gottfried

Drei pommersche Stadtansichten im "Zittauschen Tagebuch", „Pommern” 1 (56), 2018, 26–29.
[Dot.: *Zittauschen Tagebuch*, Zittau 1731–1895. Greifswald, Stralsund, Szczecin]

119. Lubin

Lubin. Early medieval stronghold at the mouth of the Oder River, ed. M. Rębkowski, Szczecin 2018, 500.

[Zawiera: **Rębkowski Marian**, *Introduction. Medieval Lubin as the Subject of Archaeological Research*, 7–17; **Kiarszys Grzegorz**, *Remains of Anthropogenic Land Forms in Lubin's Cultural Landscape. Summary of Remote-sensing, Cartographic and Surface Survey Evidence*, 19–31; **Krajewski Przemysław**, *The Stronghold in the Original Landscape of the Lubin Area in the Light of the Cartographic Evidence*, 33–44; **Borówka Ryszard K.**, **Bieniek Bartosz**, **Kosińska Bożena**, **Tomkowiak Julita**, *Geological Structure and Geomorphology of the Castle Hill in Lubin*, 45–55; **Rębkowski Marian**, *The Archaeological Evidence. The Nature and Extent of Excavations, the Stratification Systems*, 59–130; **Romanowicz Paulina**, *Catalogue of Graves*, 131–159; **Krapiec Marek**, *Results of Radiocarbon Analyses*, 161–164; **Misiewicz Krzysztof**, *Non-invasive Survey of the Stronghold in Lubin*, 165–172; **Rębkowski Marian**, *The Development of Settlement on the Hilltop*, 175–182; **Rębkowski Marian**, **Romanowicz Paulina**, *The Church of St Nicholas*, 183–189; **Rębkowski Marian**, **Romanowicz Paulina**, *The Residential Tower*, 191–197; **Rębkowski Marian**, *The Cultural Character and Chronology of the Cemetery on the Castle Hill in Lubin*, 201–211; **Teul Iwona**, *Residents of Early Medieval Lubin in the Light of Anthropology*, 213–225; **Ossowski Andrzej**, **Diepenbroek Marta**, **Zielińska Grażyna**, *Genetic Analysis of Skeletal Remains from the Cemetery*, 227–232; **Adamczyk Michał**, *Flint Artefacts*, 235–243; **Dworaczyk Marek**, **Durdyń Grzegorz**, *Early Medieval Pottery Vessels*, 245–271; **Romanowicz Paulina**, *Late Medieval and Modern Ceramics*, 273–285; **Bogucki Mateusz**, *Coins from Lubin as a Contribution to the Study of Medieval Pomeranian Coin Production*, 287–193; **Romanowicz Paulina**, *Metal Objects*, 295–315; **Romanowicz Paulina**, *Finds of Bone, Antler, Amber and Clay*, 317–324; **Szydłowski Marcin**, **Romanowicz Paulina**, *Stone objects*, 325–331; **Makowska Aleksandra**, **Romanowicz Paulina**, *Finds of Glass*, 333–340; **Makowiecki Daniel**, *Animal Bone Remains. The Importance of Fauna for the Inhabitants of Medieval Lubin*, 341–367; **Rębkowski Marian**, *Lubin in the Middle Ages*, 371–379; **Bartz Wojciech**, **Gąsior Maria**, *Appendix. Results of Investigation of Mortar Composition from Castle Hill in Lubin*, 383–452]

120. Łopuch Maria

O turniejach rycerskich na szczecińskim zamku, Szczecin 2018, 26.

Łosiński Władysław

Zob. *Kara Michał... .*

121. Łuczak Marek

Szczecin – Skolwin, Stolczyn = Scholwin, Stolzenhagen, Szczecin 2018, wyd. 2, 304.

122. Łuczak Marek

Szczecin – Zdroje = Finkenwalde, Szczecin 2018, wyd. 2 poszerz., 304.

Łuczak Marek

Zob. *Slużby...* .

Łuczak Marek (red.)

Zob. *Slużby...* .

123. Machajewski Henryk

Ze studiów nad najstarszym osadnictwem wczesnośredniowiecznym na Pomorzu Zachodnim = Studies on the oldest Early Medieval settlements in West Pomerania, „*Slavia Antiqua*” 59, 2018, 85–95.

[Aneks: *Wykaz najstarszych śladów osadnictwa wczesnośredniowiecznego na Pomorzu Zachodnim*, 93–94. M. in.: Białogard, Czarnówko. Rzeki: Ina, Odra (Dolna), Parsęta, Rega}

124. Magin Christine, Pickenhan Jens

In diesem zinnern Sarcke. Die Sarkophage der Herzoginnen und Herzöge von Pommern in der Wolgaster St.-Petri-Kirche, „*Baltische Studien*” 103, 2018 (2017), 57–82.

125. Majewski Marcin

Greifen in der Keramik. Die Herzöge von Pommern – ihre Abbilder und Heraldik, [w:] *Keramik zwischen Werbung, Propaganda und praktischem Gebrauch. Beiträge vom 50. Internationalen Symposium Keramikforschung in Innsbruck*, red. H. Stadler, L. Obojes, Innsbruck 2018, 491–502.

(Nearchos 23)

126. Majewski Marcin

Szkle apteczne z badań archeologicznych w Stargardzie (XVII – pocz. XIX w.), [w:] *Aptekarskie drogi do wolności*, red. J. Nieznanowska, Szczecin–Stargard 2018, 157–168.

Majewski Marcin

Zob. Buska Karolina... . DP – Majewski Marcin.

Majewski Marcin (red.)

Zob. Gierke Michał (rec.). DP – (gra), *Rynek...* .

Makała Rafał

Zob. *Unbekannte...* . PI.

Makała Rafał (red.)

Zob. *Unbekannte...* .

Makowiecki Daniel

Zob. *Lubin...* .

Makowska Aleksandra

Zob. *Lubin...* .

127. Malinowski Bronisław

Historia Bobolic do 1945 roku, Bobolice 2018, 483.

Malinowski Bronisław

Zob. *Sprawozdania z...*

128. Maliński Piotr

Ethnoarcheologiczne badania odrzańskich wraków i wrakowisk, „Przegląd Uniwersytecki” 7–9, 2018, 54–56.

129. Maliński Piotr, Radaszewski Sławomir, Krajewski Przemysław

Wrak z Porzecza. Relikt walk Armii Czerwonej na linii Odry w 1945 roku, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 169–192.

Maliński Piotr

Zob. *[Szóste]*...

130. Matuszewska Agnieszka

The Funnel Beaker culture in the Szczecin Lowlands. Looking back on the last 30 year, „Prace i Materiały AiE w Łodzi” 47, 2018 (2016–2017), 131–147.

[Konferencja: *Grupa wschodnia kultury pucharów lejkowatych. W 80-tą rocznicę ogłoszenia drukiem doktoratu Profesora Konrada Jażdżewskiego = The eastern group of the funnel beaker culture. 80th anniversary of the publication of the doctoral dissertation written by Professor Konrad Jażdżewski*, Łódź 14–16.09.2016. Nizina Szczecińska}

Matuszewska Agnieszka

Zob. *[Dwudziesta]*...

131. Messal Sebastian, Rogalski Bartłomiej

Frühe Slawen im Pyritzer Land. Deutsch-polnisches Forschungsprojekt 2010–2013, „Analecta Archaeologica Ressoviensia” 12, 2018, 133–168.

Miazga Beata

Zob. Sych Dawid...

Michałowski Andrzej

Zob. Kara Michał...

132. Mieczkowski Zbigniew

Studnica. Od zamku rodu von dem Borne w XIV wieku do likwidacji rolniczego zespołu spółdzielczego w 1957 roku, „Stargardia” 12, 2018, 39–60.

133. Mieczkowski Zbigniew

Żeglowność rzeki Drawy przez wieki, cz. 1, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 215–226.

134. Migdalski Paweł

Die Feldzüge des Boleslaw Schiefmund nach Belgard und Kolberg und die Anfänge der symbolischen Inbesitznahme Pommerns durch Polen, „Studia Maritima” 31, 2018, 87–107.

[Abstrakt pol.: *Wyprawy Bolesława Krzywoustego na Białogard oraz Kołobrzeg i początki polskiego symbolicznego zawłaszczania Pomorza oraz walk o dostęp do Bałtyku*, 106–107}

135. Migdalski Paweł

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” za rok 2017, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 265–272.

136. Migdalski Paweł

Wizyta polskich naukowców w Szczecinie i w Wolinie w 1935 roku, „Roczniki Historyczne” 84, 2018, 329–348.

Migdalski Paweł

Zob. *Biskup*...

Misiewicz Krzysztof

Zob. *Lubin*...

137. Mit

Mit letzter Pracht. Grabdenkmale der Frühen Neuzeit in Mecklenburg und Pommern, red. K. Heck, A. Kempe, Berlin 2018, 240.

138. Monumenta

Monumenta Archaeologica Barbarica

[19/1: Czarnówko, Fpl. 5. *Vor- und frühgeschichtliche Gräberfelder in Pommern*, T. 1, red. J. Andrzejowski, Łębork–Warszawa 2018, 256. 19/2: **Schuster Jan**, Czarnówko, Fpl. 5. *Vor- und frühgeschichtliche Gräberfelder in Pommern*, T. 2: *Acht Prunkgräber. Zeugnisse neuer Eliten im 2. Jh. n. Chr. im Ostseeraum*, Łębork–Warszawa 2018, 242. **MAB Series Gemina 8: Schuster Jan**, Czarnówko, stan. 5. *Cmentarzyska z późnej starożytności na Pomorzu*, cz. 2: *Osiem grobów okazałych. Narodziny nowych elit w II wieku po Chr. w basenie Morza Bałtyckiego*, Łębork–Warszawa 2018, 234]

139. Morawiec Jakub

Illvirklar ok ósktírdir. „Eiríksdrápa” by Markús Skeggjason as an Example of Using the Motif of the Slav-Pagan in the Scandinavian Medieval Literature, „*Studia Maritima*” 31, 2018, 23–43. [Abstrakt pol.: *Illvirklar ok ósktírdir. „Eiríksdrápa” Markúsa Skeggjasona jako przykład wykorzystania motywu słowianina-poganina w średniowiecznej literaturze skandynawskiej*, 43]

Mossor Katarzyna (red.)

Zob. *Rabiega* Józef.

Mrozowicz Wojciech

Zob. *Biskup*...

Müller Erich

Zob. *Trzebiatów*...

Muntowski Patryk

Zob. *[Dwudziesta]*...

140. Musiał-Gąsiroska Anna

Miejskie mury obronne w Pырzyczach. Prace remontowo-konserwatorskie w latach 2013–2018 / Ochrona historycznej ruiny zamku w Dobrej. Wykonanie zastępcze jako jeden z elementów nadzoru konserwatorskiego, „*Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie*” 7, 2018 (2014–2017), 133–138 / 91–100.

Nadolski Łukasz (red.)

Zob. *Ciechanowski* Grzegorz.

Nagel Christine

Zob. *Unbekannte...* .

Naleźny Agnieszka

Zob. *[Dwudziesta]*... .

Nebelsick Louis D. (red.)

Zob. Kobyliński Zbigniew... .

Neitmann Klaus

Zob. *Die Historische...* .

141. Niemiec Dariusz

Kościół chrześcijański w relacji do miejsc kultu i obrzędów pogańskich w późnoantycznej i wczesnośredniowiecznej Europie, [w:] *Architektura w początkach państw Europy Środkowej = Architecture in the early period of Central European states*, red. T. Janiak, D. Stryniak, Gniezno 2018, 269–324.

{Zawiera: *Pomorze Zachodnie*, 302–304. M.in.: Arkona, Hiddensee, Szczecin, Wolin}

Nierychlewska Anna

Zob. *[Dwudziesta]*... .

Nieznanowska Joanna (red.)

Zob. Majewski Marcin, *Szkło...* .

142. Nikulka Frank

Prestigegut der vorrömischen Eisenzeit zwischen Skandinavien und Karpatenraum. Die exklusive Gürtelgarnitur von Hohen Viecheln, Lkr. Nordwestmecklenburg, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 65, 2018 (2017), 7–38.

{M.in.: Lubieszewo, Wąwelnica}

Nowakiewicz Tomasz (red.)

Zob. Rębkowski Marian, *O chronologii...* .

Obojes Lisa (red.)

Zob. Majewski Marcin, *Greifen...* .

143. Obraz

Obraz Szczecina – Szczecin w obrazach, „Szczeciner” 11, 2018, dodatek, 31.

{Zawiera: reprodukcje obrazów ze zbiorów kolekcjonerów prywatnych, Muzeum Narodowego w Szczecinie}

144. Ogiewa-Sejnota Monika

Kolbacz Marianowo z cystersami w tle, Stargard 2018, 47.

(Znasz li swój „WIR”?)

145. Oldach Robert

Stadt und Festung Stralsund. Die schwedische Militärpräsenz in Schwedisch-Pommern 1721–1807, Köln–Weimar–Wien 2018, 518.

(Quellen und Studien aus den Landesarchiven Mecklenburg-Vorpommerns 20)

146. Olesen Jens E.

Pommersche Aspekte in der nordischen Unionspolitik des Königs Erich von Pommern, „Studia Maritima” 31, 2018, 61–85.

[Abstrakt pol.: *Znaczenie pomorza w polityce nordyckiej króla Eryka Pomorskiego*, 85. Darłowo]

Oleszczuk Sławomir

Zob. *Witraże...* .

147. Opęchowski Mirosław

Zestawienie publikacji konserwatorskich i pokrewnych (wybór) [2013–2018], „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 189–200.

Opęchowski Mirosław

Zob. *Sprawozdania Muzeum...* .

148. Orgas Steffen

Das Anklamer „Gotische Giebelhaus” Frauenstraße 12. Darfes diesen Namen tragen?, „Pommern” 3 (56), 2018, 11–15.

149. Orgas Steffen

Brücken am Fluss. Abriss über die Geschichte der Anklamer Brücken, „Baltische Studien” 103, 2018 (2017), 25–56.

150. Orgas Steffen

Eine neu aufgefundene Lithographie des Jahres 1834 und die Bebauung der Nordseite des Anklamer Marktes, „Pommern” 1 (56), 2018, 18–25.

Ossowski Andrzej

Zob. *Lubin...* .

151. Ostapiak-Jagodzińska Judyta

„Sztuka” w pradziejach – realne zjawisko czy wyobrażenie badaczy? Przyczynek do rozważań, na podstawie przypadku urn z kultury pomorskiej, „Pomorania Antiqua” 27, 2018, 23–33.

Ostasz Aleksander

Zob. *[Trzynasta]...* .

Pauk Marcin R.

Zob. *Biskup...* .

Pawłowska Agnieszka

Zob. PI.

152. Pawłowski Mieszko

Monety ostatnich Gryfitów w Królestwie Polskim w świetle znalezisk, „Wiadomości Numizmatyczne” 1–2 (62), 2018, 1–33.

Pawłowski Mieszko

Zob. PI.

Peterlejtner Marcin

Zob. Balcerzak Tatiana... .

Petersohn Jürgen

Zob. Berwinkel Holger; *Historische...* .

Pfaffenberger Stefan

Zob. *Biskup...* .

Pickenhan Jens

Zob. Magin Christine... .

Piętkowski Piotr

Zob. *[Trzynasta]...* .

Pilarczyk Zbigniew (red.)

Zob. Jędrzejewska Patrycja.

Pleszczyński Andrzej

Zob. *Biskup...* .

Pleszczyński Andrzej (red.)

Zob. Rosik Stanisław.

Pławiak Klaudia

Zob. *Sprawozdania Muzeum...* .

Porada Haik T.

Zob. *Die Historische...* ; *Unbekannte...* .

Porada Haik T. (red.)

Zob. *Die Historische...* .

Potomska Renata

Zob. *Sprawozdania z...* .

153. Porzeziński Antoni

Rów i obiekty osadnicze w obrębie średniowiecznego cmentarzyska w Cedyni (stan. 2) = Ditch and settlement features within the medieval cemetery at Cedyňa (site 2), „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 127–154.

Przybyła Maciej (red.)

Zob. Bojarski Jacek.

154. Przybyła Marzena J.

Dress diversity as a source for studies on interregional Connections. Regional and chronological diversity of simple variants of fibulae with a high catch-plate from Northern Europe, Bonn 2018, 275. (Bonner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichtlichen Archäologie 20)
[M.in.: Parzyce, Przelewice}

Puławski Andrzej

Zob. *Z dziejów...*

Puławski Andrzej (red.)

Zob. *Z dziejów...*

155. Puttkamer Georg J. von, Domzalski Oliver T.

Zwei Eichen und zwei Linden. Die Puttkamer – die Geschichte einer deutschen Adelsfamilie, Frankfurt/Main [2018], 284.

Queret-Podesta Adrien

Zob. *Biskup...*

156. Rabięga Józef

Historia przepraw mostowych na Odrze w pobliżu Siekierok, red. K. Mossor, Poznań 2018, 90. (Archiwum Mostownictwa w Polsce 2)

Rabięga Kamil

Zob. *Kobyliński Zbigniew...*

Radaszewski Sławomir

Zob. *Maliński Piotr...*

Rembisz-Lubiejewska Anna

Zob. *[Dwudzięta]...*

157. Residenzstädte

Residenzstädte im Alten Reich (1300–1800). Ein Handbuch, Ab. I: Analytisches Verzeichnis der Residenzstädte, T. 1: Nordosten, red. H. Seggern, Ostfildern 2018, 708.

[**Simiński Rafał**, *Gülzow (Golczewo)*, 215–217 / *Körlin an der Persante (Karlino)*, 292–295 / *Köslin (Koszalin)*, 295–300 / *Massow (Maszewo)*, 370–373 / *Neustettin (Szczecinek)*, 400–404]

158. Rębkowski Marian

O chronologii grodu w Lubinie na wyspie Wolin, [w:] *Animos labor nutrit. Studia ofiarowane Profesorowi Andrzejowi Buko w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. T. Nowakiewicz, M. Trzeciński, D. Błaszczak, Warszawa 2018, 337–342.

159. Rębkowski Marian

O znaczeniu Świny we wczesnym średniowieczu, „*Slavia Antiqua*” 59, 2018, 153–166. [Dziwna (rzeka), Lubin, Uznam (wyspa), Wolin, Zalew Szczeciński]

160. Rębkowski Marian

Początki architektury chrześcijańskiej na Pomorzu, [w:] *Badania interdyscyplinarne*, red. A. Buko, K. Kollinger, S. Jędrzejewska, Rzeszów 2018, 99–119.

(Materiały V Kongresu Mediewistów Polskich 4)

[V Kongres Mediewistów Polskich, Uniwersytet Rzeszowski 20–24.09.2015. M.in.: Altentreptow, Gützkow, Kamień Pom., Kołobrzeg, Lubin, Stargard, Stolpe, Szczecin, Usedom, Wolgast]

Rębkowski Marian

Zob. *Biskup...*; *Kara Michał...*; *Lubin...*

Rębkowski Marian (red.)

Zob. *Biskup...* ; *Lubin...* .

161. Robak Zbigniew

Carolingian or not? An analysis of the fitting from Haliczany in the context of other early medieval finds from selected areas of the Western Slavic Territories, „Slovenská Archeológia” 1 (66), 2018, 49–105.

[M.in.: Anklam, Arkona, Greifswald, Menzlin}

162. Rogalski Bartłomiej

Cmentarzysko ludności kultury jastorfskiej w Marianowie, pow. stargardzki, stan. 1 = The Jastorf culture cemetery at Marianowo, Stargard district, site 1, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 13–95.

Rogalski Bartłomiej

Zob. [Dwudziesta]... ; Messal Sebastian ..., *Friihe...* ; [Szóste]... ; *Z dziejów...* . PI.

Romanowicz Paulina

Zob. *Lubin...* .

Röpcke Andreas

Zob. *Die Historische...* .

163. Rosik Stanisław

The Shaping of Post-barbarian Identity. The Example of Pomerania in the 11th–12th Century, [w:] *Imagined communities. Constructing collective identities in medieval Europe*, A. Pleszczyński et al., Leiden [u.a.], 2018, 293–303.
(Explorations in Medieval Culture 8)

Rosik Stanisław

Zob. *Biskup...* .

Rosik Stanisław (red.)

Zob. *Biskup...* ; *Hierofanie...* .

164. Rösing Volker

“...eine denkwürdige Reliquie des frommen Wahnes unsere Vorfahren...”. *Der Rügener Opferstein bei Quoltitz*, „Pommern” 4 (56), 2018, 13–19.

165. Ruchhöft Fred

Arkona. Glaube, Macht und Krieg im Ostseeraum, Schwerin 2018, 334.

166. Ruchhöft Fred

Globale Welt der Völkerwanderungszeit. Die S-förmigen Fibeln von Rügen und ihre „Verwandten”, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommern” 64, 2018 (2016), 23–45.

Rusakiewicz Monika

Zob. *Biskup...* .

Rütz Torsten

Zob. *Sepulkalkultur...* .

167. Rychlicka-Karazej Agnieszka

Księgi rejestrów zabytków województwa zachodniopomorskiego, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 151–153.

168. Rymar Edward

Dzieje Pomorza i Nowej Marchii od 60 lat spoiwem mojej przyjaźni z profesorem Tadeuszem Białeckim, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 27–36.

169. Rymar Edward

Na marginesie nowego zarysu polityki książąt Barnima I i Bogusława IV, „Przegląd Zachodniopomorski” 1, 2018, 237–240.

170. Rymar Edward

Rola Nowej Marchii w rabunkowej działalności braci Maternów w latach 1495–1507. W 520-lecie napadu na kupców gdańskich pod Nowogardem, „Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny” 25, 2018, 55–76.

171. Rymar Edward

Ród rycerski von Küssow na Pomorzu od XIV do XIX wieku, „Stargardia” 12, 2018, 13–37. [Koszewko, Mechowo]

Rypniewska Krystyna

Zob. *Witraże...*

Rypniewska Krystyna (red.)

Zob. *Witraże...*

Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra

Zob. *Studia...*

Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra (red.)

Zob. *Studia...*

Sabaciński Marcin

Zob. *Służby...*

Sabisz Małgorzata (red.)

Zob. *Zabytki...*

172. Sacha Magdalena I.

Muzea utraconego „niemieckiego wschodu”. Warunki działania i ewolucja wystaw w kontekście polsko-niemieckim, „Muzealnictwo” 59, 2018, 158–168.

[Dot. dokumentu *Rozwój koncepcji badania, zachowania, prezentacji i upowszechniania kultury i historii Niemców w Europie Wschodniej zgodnie z paragrafem 96 Federalnej ustawy o wypędzonych* (BVFG; ustawa 1953) poddanego pod dyskusję w kwietniu 2016 r. w Bundestagu]

173. Sadowska Margareta, Szymczewski Rafał

Sławno – 700 lat, Gdynia–Sławno 2018, 96.

174. Schanz Elke, Darjes Enrico

Ausgewählte Funde von der Steinzeit bis in die Vorrömische Eisenzeit aus dem Tollensetal zwischen Tüchhude und Altentreptow, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern“ 25, 2018, 5–30.

[Zawiera m.in.: *Eiserne Tüllenbeile aus Mecklenburg-Vorpommern nach J.P. Schmidt 2010 mit Ergänzungen*, 25]

175. Schäfer Heiko

Ein Wittenfund des späten 14. Jahrhunderts aus der Gemarkung Schwiessel, Lkr. Rostock, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern“ 25, 2018, 67–76.

[M.in.: Stralsund]

Schiller Marek

Zob. [Dwudziesta]... .

176. Schirren C. Michael

Simons Kampf. Ein spätromanischer Gürtelbeschlag aus Schmoldow, Lkr. Vorpommern-Greifswald, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns“ 65, 2018 (2017), 59–65.

Schirren C. Michael

Zob. Lampe Willi... .

177. Schleinert Dirk

Die Verkehrswege Vorpommerns in der Forschung, „Stier und Greif“ 1, 2018. 11–17.

Schleinert Dirk

Zob. *Historische... ; Unbekannte... .*

178. Schmidt Jens P.

Versenkt im Fluss. Ein außergewöhnliches Schwert der jüngeren Bronzezeit aus Rossow, Lkr. Vorpommern-Greifswald, „Bodendenkmalpflege in Mecklenburg-Vorpommerns“ 64, 2018 (2016), 7–22.

Schmook Reinhard

Zob. [Szóste]... .

179. Schnell Detlef

Mühlen und Wasserkraftwerke in Pommern, Elmenhorst /Vorpommern 2018, 250.

Schoebel Martin

Zob. *Die Historische... .*

Schupke Bettina

Zob. *Witraże... .*

180. Schuster Jan

Ab Oceano. Ein Beitrag zur Besiedlungsgeschichte der Küste Vorpommerns während der römischen Kaiserzeit, Schwerin 2018, 295.

(Beiträge zur Ur- und Frühgeschichte Mecklenburg-Vorpommerns 53)

Schuster Jan

Zob. *Monumenta...* ; *Studia...* .

Seggern Harm von (red.)

Zob. Simiński Rafał.

181. Seils Hermann

Die „Schwedische Invasion“ in Hinterpommern im Frühjahr 1675 unter besonderer Berücksichtigung der Stadt Stolp und die Dörfer Drumbherum, „Baltische Studien“ 103, 2018 (2017), 83–104.

Sellheim Isabel

Zob. *Witraże...* .

182. Sepulkralkultur

Sepulkralkultur in Mittelalter und Neuzeit, red. D. Brandt et al., Greifswald [2018], 104 [e-book].

(Greifswalder Beiträge zur Stadtgeschichte, Denkmalpflege, Stadtsanierung 12. Sonderheft 2018)

[M.in.: **Lissok Michael**, *800 Jahre Begräbniskultur im Spiegel der Greifswalder Stadtgeschichte. Ein Überblick*, 4–21; **Ansorge Jörg**, *Archäologische Untersuchungen auf Greifswalder Bestattungsplätzen*, 22–33; **Herold Jürgen**, *Bestattungen in Greifswalder Kirchen*, 34–43; **Rütz Torsten**, *Kammern unter dem Fußboden. Gruftanlagen in den mittelalterlichen Kirchen Greifswalds*, 44–59}

Siejkowski Kacper

Zob. Sych Dawid... .

183. Simiński Rafał

Kosztowności pomorskich klasztorów w świetle wykazów z czasów sekularyzacji w pierwszej połowie XVI wieku, „Przegląd Zachodniopomorski” 4, 2018, 201–223.

Simiński Rafał

Zob. Długokęcki Wiesław... ; *Residenzstädte...* .

Skeggjason Markús

Zob. Morawiec Jakub.

Skóra Wojciech (red.)

Zob. Jurkiewicz Henryk.

184. Skrycki Radosław

Chojna w zainteresowaniach naukowych Tadeusza Białeckiego. Przyczynek do portretu profesora regionalisty, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 17–25.

185. Skrycki Radosław

Plan Chojny z 1631 roku i mapa okolic miasta z II połowy XVIII wieku, „Rocznik Chojeński” 10, 2018, 157–168.

Skrycki Radosław

Zob. *Bliska...* .

Skrzypek Ignacy

Zob. *Studia...* .

Słomska Joanna

Zob. *Antosik Łukasz...* .

Słowiński Sławomir

Zob. PI.

186. *Służby*

Służby w ochronie dziedzictwa sakralnego i archeologicznego Europy Wschodniej. Materiały pokonferencyjne Pęzino 02–05.10.2017, red. M. Łuczak, Szczecin 2018, 111.

[M.in.: **Kurka Grzegorz**, *Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej w ochronie dziedzictwa historycznego regionu*, 15–22 (Dobropole, Międzywodzie); **Sabaciński Marcin**, *Nowelizacja przepisów karnych ustawy w ochronie zabytków z perspektywy archeologa*, 23–28; **Łuczak Marek**, *Ewakuacja skarbcza kamieńskiego w 1945 roku. Próba analizy materiałów dotyczących poszukiwań utraconych zbiorów*, 29–50; **Łuczak Marek**, *Nowelizacja Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Karnoprawna ochrona zabytków po zmianie przepisów*, 51–74; **Jakubowski Olgierd**, *Bazy danych jako narzędzia do poszukiwań utraconych dóbr kultury w regulacjach ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, 99–111}

187. *Sobecki Wojciech*

Porty morskie naszą bramą do świata, Warszawa 2018, 19 + DVD.

[M.in.: Szczecin, Świnoujście}

Sobisz Zbigniew

Zob. [*Szóstę*]... ; *Trzebiatów...* .

Spieß Karl H.

Zob. *Historiche...* .

188. *Sprawozdania Muzeum*

Sprawozdania Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie w roku 2017, „Stargardia” 12, 2018, 115–166.

[M. in.: **Aniszewska Jolanta**, *Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie*, 117–116; **Stań Karolina**, **Pławiak Klaudia**, *Działu Archeologii*, 117–134; **Bierca Marta**, *Działu Historii i Badań nad Społecznością Lokalną*, 135–150; **Bierca Marta**, *Działu Dokumentacji Zabytków*, 151–164; **Opęchowski Mirosław**, *Pełnomocnika ds. organizacji Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków w Stargardzie*, 165–166}

189. *Sprawozdania z*

Sprawozdania z działalności muzeów Pomorza Środkowego w roku 2017, „Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Muzealnictwo” 40, 2018, 243.

[Zawiera m.in.: **Szumowska-Chrabini Monika**, *Muzeum w Koszalinie*, 5–38; **Fołtyn Rafał**, *Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku*, 39–68; **Kowalczyk-Kontowska Jadwiga**, *Muzeum Regionalne w Szczecinku*, 69–90; **Bolechowska Anetta**, *Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu*, 91–118; **Potomska Renata**, *Zamek Księżąt Pomorskich – Muzeum w Darłowie*, 149–171; **Malinowski Bronisław**, *Muzeum Regionalne w Bobolicach*, 187–204; **Zalewski Krystian**, *Muzeum Ziemi Karlińskiej*, 205–219. Badania/nadzory archeologiczne: Kaziemierz Pom., Kołobrzeg-Budzistwo, Koszalin, Nowy Łowicz, Mielno, Pniewo (jezioro), Pobierowo, Podczele, Podwilcze, Przybiernów, Sarbinowo, Złocieniec}

Stabrowski Marcin

Zob. *Biskup*... .

Stadler Herald (red.)

Zob. Majewski Marcin, *Greifen*... .

190. Stanecka Ewa

Sprawozdanie z działalności Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie w latach 2014–2017, „Zachodniopomorskie Wiadomości Konserwatorskie” 7, 2018 (2014–2017), 155–188.

191. Stanisławski Zbigniew

Falerystyka lokalna. Koszalińskie, przedwojenne znaczki metalowe, „Biuletyn Numizmatyczny” 1 (376), 2018, 46–56.

Stań Karolina

Zob. Buska Karolina... ; Gierke Michał (rec.); *Sprawozdania Muzeum*... . DP – (gra), *Rynek*... .

Stasiak Zbigniew

Zob. Cieśliński Adam... .

192. Störr Manfred

800 Jahre Stolpe auf Usedom, Bad Kissingen 2018, 160.
(Usedom-Wolliner Blätter 17)

Stryniak Dariusz (red.)

Zob. Niemiec Dariusz.

Strzelczyk Jerzy

Zob. *Biskup*... .

193. Studia

Studia Barbarica. Profesorowi Andrzejowi Kokowskiemu w 65. rocznicę urodzin = For professor Andrzej Kokowski on his 65th birthday, t. 2, red. A. Rzeszotarska-Nowakiewicz et al., Lublin 2018, 594.

[M.in.: **Kleemann Jörg**, *Küsten sind offene Grenzen*, 100–116; **Schuster Jan**, *Ein Beschlag und zwei Fibeln seltene römische Objekte aus Nordwestpolen*, 118–129 (m. in. Lubieszewo); **Skrzypek Ignacy**, *Zabytki ze schyłku starożytności w zbiorach Muzeum Regionalnego w Szczecinku na Pomorzu Zachodnim*, 320–329; **Rzeszotarska-Nowakiewicz Aleksandra**, *Zapinka pięciopalcza z okolic Płatkowa koło Chociwła na Pojezierzu Ińskim (Pomorze Zachodnie)*, 550–559}

194. Sujecka Anna

„Nie wszystko srebro, co się świeci”. *Wyroby cynowe w zbiorach Muzeum Pomorza Środkowego Słupsku, Zamek Książąt Pomorskich 20.06.–10.11.2018* 2018, Słupsk 2018, 32.

195. Sukiennicka Izabela

Przeszłość odkryta. Powiat kamiński w świetle archeologii. Wystawa czasowa, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 395–400.

[Wystawa: Muzeum Narodowe w Szczecinie 29.06. – 24.09.2017]

196. Sych Dawid, Miazga Beata, Siejkowski Kacper

Bronze Age dagger from Dargocice = Sztylet z epoki brązu z Dargocic, „Materiały Zachodniopomorskie” 14, 2018 (2017), 275–286.

Sychowska Justyna

Zob. [Dwudziesta]... .

Szeremeta Mateusz

Zob. Buska Karolina... ; [Dwudziesta]... .

197. Szczepanik Paweł

Słowiańskie zaświaty. Wierzenia, wizje i mity, Szczecin 2018, 189.

198. Szczepanik Paweł

Wyniki badań archeologicznych przeprowadzonych przy ulicy Szkolnej w Bytowie, „Nasze Pomorze” 19, 2018 (2017), 25–41.

Szczepanik Paweł

Zob. Hierofanie... .

199. Szelągowska Grażyna

The History of Scandinavia in the Polish Historiography – remarks and reflections, „Studia Maritima” 31, 2018, 293–311.

[Abstrakt pol.: *Dzieje Skandynawii w polskiej historiografii współczesnej – uwagi i refleksje*, 311]

200. [Szóste]

VI Nadodrzańskie Spotkania z Historią 2018, red. A. Chłudziński, Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2018, 296.

[Konferencja: *VI Nadodrzańskie... = 6. Treffen mit der Geschichte an der Oder 2018*, Mieszkowice 20.04.2018. Zawiera m.in.: **Rogalski Bartłomiej**, *Groby elit z wczesnego okresu rzymskiego na dolnym Nadodrzu na przykładzie cmentarzyska w Czelinie, gm. Mieszkowice, stan. 23*, 11–29; **Chłudziński Andrzej**, *Nazwy miejscowe gminy Chojna (wybór)*, 31–76; **Schmook Reinhard**, *Wo liegt „Ostbrandenburg”? Zur Geschichte und Geographie einer historischen Region östlich der Oder*, 77–84; **Kalita-Skwirzyńska Kazimiera**, *Siedziby rycerskie, pałace i dwory na terenie gminy Moryń*, 85–105; **Wachnicki-Grymuza Daniel**, *Historia kościoła w Troszynie*, 107–124; **Sobisz Zbigniew**, *Flora naczyniowa cmentarzy gminy Mieszkowice*, 125–140; **Foltyń Rafał**, *I trójśloneczny znów Światowid wstanie... Słowiański bożyc w rodzimej literaturze XIX wieku*, 141–164; **Herman Radosław**, *Badania – edukacja – rekreacja. Nowatorskie podejście do popularyzacji historii Rejonu Pamięci Narodowej Cedynia–Siekierki–Gozdowice*, 213–224; **Maliński Piotr**, *Przemiany lapidarium w Starych Łysogórkach. Nowe elementy, ich treści i przesłania*, 225–232]

Szumowska-Chrabina Monika

Zob. Sprawozdania z... .

201. Szydłowski Marcin

The problem of the role of limestone rocks in the communities of the Funnel Beaker culture (TRB) in north-western Poland, „Prace i Materiały AiE w Łodzi”, 47, 2018 (2016–2017), 249–253.
[Konferencja: *Grupa wschodnia kultury pucharów lejkowatych. W 80-tą rocznicę ogłoszenia drukiem doktoratu Profesora Konrada Jażdżewskiego = The eastern group of the funnel beaker culture. 80th anniversary of the publication of the doctoral dissertation written by Professor Konrad Jażdżewski, Łódź 14–16.09.2016*. M.in.: Międzyzdroje, Wapnica, Wyspa Chrząszczewska}

202. Szydłowski Marcin

Zagadnienie roli skał wapiennych wśród społeczności KPL w północno-zachodniej Polsce, [w:] *Petroarcheologický výzkum neolitu a eneolitu ve Slezsku*, eds. V. Janák et al., Opava 2018, 261–265. (Acta archaeologica Opaviensia 5)
[M.in.: Międzyzdroje, Wapnica, Wyspa Chrząszczewska}

Szydłowski Marcin

Zob. Lubin... .

Szymczewski Rafał

Zob. Sadowska Margareta... .

Śnieżko Grzegorz

Zob. Buska Karolina... .

203. Świtalska Alicja

In brief Police city history to the 18th century = Zarys historii miasta Police do XVIII, „Przestrzeń i Forma” 33, 2018, 287–300.

Terberger Thomas

Zob. Kabaciński Jacek... .

Teterycz-Puzio Agnieszki (red.)

Zob. Jurkiewicz Henryk.

Teul Iwona

Zob. Lubin... .

Tomkowiak Julita

Zob. Lubin... .

Trawicka Ewa (red.)

Zob. [Dwudziesta]... .

204. Trzebiatów

Trzebiatów – spotkania pomorskie 2017, red. J. Kochanowska, Szczecin 2018, 280.
[Seminarium: *Trzebiatów... = Trzebiatów – Pommersche Begegnungen*, Trzebiatów 13–14.10.2017. M.in.: **Janowski Andrzej**, *Grodziska w okolicy Gryfic w świetle nowych badań archeologicznych*, 11–23; **Dworaczyk Marek**, *Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków w powiecie Kamień Pomorski*, 25–43; **Borkowska Urszula**, *Starosta Ernst August*

Philipp von Borcke i jego pałac w Kąkolewicach, 45–59; **Sobisz Zbigniew**, *Wybrane projekty parków Petera Josepha Lenné na Pomorzu Zachodnim*, 61–75; **Kulesza-Szerniewicz Ewa**, *Stare Miasto w Trzebiatowie – ochrona zabytkowych wartości a planowanie przestrzenne*, 175–194; **Hamberg-Fedorowicz Aleksandra**, *Profesor Stanisław Latour. Biografia*, 195–199; **Hamberg-Fedorowicz Aleksandra**, *Profesor Stanisław Latour w Trzebiatowie. Rewaloryzacja historycznej przestrzeni miasta*, 201–205; **Kargul Roman A.**, *Księżęce groby grupy lubieszewskiej w Lubieszewie*, 207–222; **Müller Erich**, *Żydzi w Gryficach i Trzebiatowie nad Regą na Pomorzu Tylnym po wojnie trzydziestoletniej*, 223–236; **Vogler Marlene**, *Kartofel na Pomorzu*, 269–273}

Trzeciecki Maciej (red.)

Zob. Rębkowski Marian, *O chronologii...*

205. [Trzynasta]

XIII Konferencja Polskiego Muzealnictwa Morskiego i Rzecznego, Chojnice–Charzykowy 2016, red. J. Litwin, Gdańsk 2018, 322.

(Studia i Materiały Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Seria B, Materiały Źródłowe 18)

[M.in.: **Piętkowski Piotr**, *Wczesnośredniowieczne wzmianki źródłowe o rzekach pomorskich do końca XII wieku*, 78–83 (Dziwna, Odra, Parsęta, Peene/Piana, Rega, Rurzyca, Wieprza, Zalew Szczeciński); **Grabowski Michał**, **Ostasz Aleksander**, *Badania stanowisk wrakowych w województwie zachodniopomorskim. Działalność Stowarzyszenia Dziedzictwo Morza w latach 2014–2015*, 183–200 (Szczecin, Świnoujście)]

Uchiechowska-Gawron Anna

Zob. Balcerzak Tatiana... . PI.

206. Ulrich Jens

Germanische Körpergräber von Polchow und Spyker, Lkr. Vorpommern-Rügen, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 39–51.

207. Unbekannte

Unbekannte Wege. Die Residenzen der Pommernherzöge und der verwandten Dynastien als Kunstzentren und Stationen künstlerischer Migration zwischen Reformation und Dreißigjährigem Krieg, red. R. Makąła, Schwerin 2018, 238.

[M.in.: **Makąła Rafał**, *Einführung*, 7–9; **Schleinert Dirk**, *Wolgast als herzogliche Residenz im 16. und 17. Jahrhundert*, 11–28; **Makąła Rafał**, *Das Stettiner Schloss unter Herzog Johann Friedrich (1542–1600)*, 29–52; **Brandt Dirk**, **Lissok Michael**, *Schloss Pudagla auf Usedom als Zeugnis der Renaissance-Baukultur des pommerschen Herzoghauses im Licht der Ergebnisse von Bauuntersuchungen und Quellenrecherchen der vergangenen vier Jahre*, 53–87; **Bock Sabine**, *Die Bauten des pommerschen Adels im 16. und frühen 17. Jahrhundert. Ihre Nähe zu den herzoglichen Schlössern*, 147–177; **Frankowska-Makąła Monika**, **Nagel Christine**, *Juwelen und Kleider der herzoglich-pommerschen Familie um 1600. Mittel politisch-dynastischer Selbstdarstellung*, 179–202; **Porada Haik T.**, *Die Akten der landesherrlichen Fischereiverwaltung des 16. und 17. Jahrhunderts in Pommern. Quellen für die Bau- und Kunstgeschichte der Schlösser der Greifenherzöge*, 202–221]

Valde-Nowak Paweł (red.)

Zob. Kabaciński Jacek ... ; Wierzbicki Jacek.

Vogler Marlene

Zob. *Trzebiatów...* .

Wachnicki-Grymuza Daniel

Zob. *[Szóste]...* .

Wawrzeniuk Joanna (red.)

Zob. *Kobyliński Zbigniew...* .

Wątor Adam

Strategiczna rola twierdzy szczecińskiej podczas wojny 1806–1807, „Przegląd Zachodniopomorski” 1, 2018, 99–120.

Wejman Grzegorz

Zob. *Biskup...* .

209. Welnic Rajmund

W dawnym Szczecinku, Koszalin 2018, 245.

210. Wierzbicki Jacek

Traces of the Bell Beakers' contacts with the Funnel Beaker communities in Central Pomerania, [w:] *Multas per gentes et multa per saecula amici magistro et collegae suo Ioanni Christopho Kozłowski dedicant*, eds. P. Valde-Nowak et al., Kraków 2018, 531–536.
[Łupawa (rzeka), Poganice}

Wiszewski Przemysław (red.)

Zob. *Bliska...* .

211. Witraże

Witraże na Pomorzu Zachodnim. Sztuka witrażowa do 1945 roku = Die Kunst der Glasmalerei in Hinterpommern bis zum Jahr 1945. I polsko-niemiecka konferencja witrażowa Koszalin, 27–28.04.2017, red. K. Rypniewska, Koszalin 2018, 122.
(Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Sztuka Dawna 41)
[Zawiera: **Sellheim Isabel**, *Rudolf Hardow – rysownik i dokumentalista Pomorza Zachodniego*, 11–15; **Rypniewska Krystyna**, *Nowożytny witraże z okolic Koszalina*, 16–23; **Kowalczyk-Kontowska Jadwiga**, *IkonoGRAFIA witraży w kościele pw. Narodzenia NMP w Szczecinku*, 59–63; **Gwiazdowska Ewa**, *Historyzm w witrażownictwie sakralnym przelomu XIX i XX wieku na przykładzie kościoła św. Jakuba w Szczecinie*, 65–74; **Schupke Bettina**, *Zachodniopomorskie witraże pracowni Linnemannów we Frankfurcie nad Menem*, 75–79; **Oleszczuk Sławomir**, *Współczesna konserwacja zabytkowych witraży na przykładzie obiektów z Pomorza*, 86–91}

212. Wochnik Fritz

Die Marienkirche im pommerschen Stargard/Stargard Szczeciński, „Pommern” 2 (56), 2018, 32–37.

213. Wojciechowska Iwona

Fragmety naczyń kamionkowych z Mużakowa odkryte w Stargardzie na części kwartału XXVIII Staroego Miasta, „Stargardia” 12, 2018, 73–90.

214. Wojciechowska Iwona

Gliniana figurka Chrystusa Ukrzyżowanego z drugiej połowy XV–XVI w. z badań archeologicznych na Starym Mieście w Stargardzie, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 3 (66), 2018, 381–390.

Wojciechowska Iwona

Zob. Buska Karolina...

Wrześniński Jacek (red.)

Zob. Bojarski Jacek.

Wyszogrodzka Izabela

Zob. [Dwudziesta]...

215. Z dziejów

Z dziejów Chociwła i okolic, red. A. Puławski, Chociwel-Stargard 2018, 102.

[Zawiera m.in.: **Rogalski Bartłomiej**, *Cmentarzysko w Długiem, pow. Stargard, stan. 3 w świetle problemów datowania i identyfikacji kulturowej materiałów kultury jastorfskiej na Pomorzu Zachodnim*, 7–26; **Gut Paweł**, *Z dziejów Chociwła do końca XVIII wieku*, 27–35; **Puławski Andrzej**, *Kolonizacja wiejska na obszarze gminy Chociwel w średniowieczu*, 36–44; **Kalita-Skwierzyńska Kazimiera**, *Dwory i palce gminy Chociwel*, 55–75; **Bierca Andrzej**, *Pomniki gminy i miasta Chociwel*, 6–93}

216. Zabytki

Zabytki sakralne powiatu koszalińskiego, red. M. Bętkowska, M. Sabisz, Koszalin 2018, 135.

Zalewski Krystian

Zob. *Sprawozdania z...*

Zamelska-Monczak Kinga

Zob. *Biskup...*

Zeman-Wiśniewska Katarzyna (red.)

Zob. Kobyliński Zbigniew...

Zielińska Grażyna

Zob. *Lubin...*

217. Zwahr Hasso, Dobusch Nick

Die Glashütten auf dem Scharmützel (Scharmützelhütte) bei Ferdinandshof (1705–1749) und Johannesberg (1722–1768/69), ihre Geschichte und die bislang bekannten Glassiegel, „Archäologische Berichte aus Mecklenburg-Vorpommern” 25, 2018, 130–167.

Portale internetowe (PI)

Pomeranica.pl – Encyklopedia Pomorza Zachodniego [on-line]. [Dostęp: 13.11.2019]: <http://www.pomeranica.pl/>

Karwowska Iwona

218. Biała ceramika szczecińska.

219. Pomorskie meble malowane.

Kowalska Anna B.

- 220. Antoni Porzeziński (ur. 1940).
- 221. Wczesnośredniowieczna figurka szachowa ze Szczecina.
- 222. Wczesnośredniowieczne idole pogańskie z Pomorza.
- 223. Wczesnośredniowieczne kaptorgi z Pomorza.
- 224. Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Pomorza.

Kowalski Krzysztof

- 225. Grobowce megalityczne na Pomorzu Zachodnim.
- 226. Kultura ceramiki wstęgowej rytej na Pomorzu Zachodnim.
- 227. Materiały Zachodniopomorskie.
- 228. Władysław Filipowiak (1926–2014).
- 229. Zabytki mobilnej sztuki mezolitycznej ze Szczecina.

Kowalówka Agnieszka

- 230. Miecz typu Mannheim ze Szczecina-Gocławia.
- 231. Wczesnośredniowieczny skarb z Kurowa.
- 232. Wczesnośredniowieczny skarb z Piasków-Dramina.

Kozłowska Dorota

- 233. Grób księżęcy z Bań.
- 234. Skarb z Bonina.
- 235. Skarb z Orla.
- 236. Urny twarzowe z Pomorza.

Krasnodębska Kinga

- 237. Brązowy krucyfiks romański z Pyrzyc.
- 238. Chrzcielnica z Lubiany.
- 239. Chrzcielnica z Nieborowa.
- 240. Chrzcielnica z Wrzosowa (powiat kamieński).
- 241. Czarci kapitel z Kołbacza.
- 242. Krucyfiks kamieński.
- 243. Madonna z Bukowa Morskiego.
- 244. Płyta Dewitza z zamku w Dobrej (powiat łobeski).
- 245. Płyta fundacyjna Filipa I z zamku w Wolgast.
- 246. Płyta z gryfem Filipa II z zamku w Szczecinie.
- 247. Predella Czternastu Świętych Wspomożycieli ołtarza św. Anny z Kołobrzegu.

Makała Rafał

- 248. Gmach Muzeum Narodowego w Szczecinie – Muzeum Tradycji Regionalnych.
- 249. Gmach Główny Muzeum Narodowego w Szczecinie.

Pawłowska Agnieszka

- 250. Cechy rzemieślnicze na Pomorzu.
- 251. Cechy rzemieślnicze w Gryficach.
- 252. Godła cechu krawców na Pomorzu.
- 253. Godła cechów rzemieślniczych na Pomorzu.
- 254. Herb książąt pomorskich.

Pawłowski Mieszko

- 255. Pieniądz zastępczy tzw. Goldmark.
- 256. Pieniądz zastępczy kolekcjonerski miasta Ińska.
- 257. Pieniądz zastępczy miasta Szczecina.

Rogalski Bartłomiej

- 258. Maria Danuta Wołagiewicz (ur. 1935).
- 259. Fibule ze Świelina.
- 260. Grób z Sierosławia.
- 261. Skarb z Karsiboru.

Słowiński Sławomir

- 262. Bulla z Kołbacza.
- 263. Zdobiony pojemnik z poroża z Podzamcza w Szczecinie.
- 264. Złoty pierścień z Podzamcza w Szczecinie.

Uciechowska-Gawron Anna

- 265. Grzechotka z Podzamcza.
- 266. Patynki ze Szczecina.
- 267. Kafle piecowe z latryny przy kamienicy Loitzów.

Online-Lexikon zur Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa [on-line]. [Dostęp: 27.09.2019]:<https://ome-lexikon.uni-oldenburg.de>

268. Kalinke Heinke M.

Köslin/Koszalin.

Doniesienia prasowe (DP)

269. (bar)

Kto pilotował MiG-a? Tajemnica na dnie jeziora, „Kurier Szczeciński” 26, 2018, 10.
[Projekt „Strefa Miedwie – poszukując historii”. Kobyłanka (okręg), Miedwie (jezioro)]

270. Bednarek Krzysztof

Akcja Jezioro Tajemnic. Sensacja archeologiczna, „Głos Koszaliński” 33, 2018, dod. „Głos Drawski”, 14.
[Drawsko (jezioro), Czaplunek]

271. Bienek Dawid, Bienek Dariusz

Dwa razy o Niektadziu, „Gryfickie Echa” 34, 2018, 5.

272. Bienek Dawid, Bienek Dariusz

Kołomąc i jego tajemnice, „Gryfickie Echa” 48, 2018, 10.

273. Bienek Dawid, Bienek Dariusz

Szwajcarska legenda i pieniądz znaleziony w Płotach, „Gryfickie Echa” 46, 2018, 9.
[Płoty]

- 274. Bienek Dawid, Bienek Dariusz**
Wieś rodziny biskupa kamińskiego Wachholza, „Gryfickie Echa” 47, 2018, 9.
[Konarzewo]
- 275. Bienek Dawid, Bienek Dariusz**
Wieś Smolećcin. Jedna z najstarszych własności Gryfic, „Gryfickie Echa” 42, 2018, 10.
- 276. Chanczewska Emilia**
Nie będą ruszać samolotu z dna Miedwia, „Głos Szczeciński” 25, 2018, 13.
[Projekt „Strefa Miedwie – poszukując historii”, Kobylanka (okolice), Miedwie (jezioro)]
- 277. Chanczewska Emilia**
Torpeda z czasu II wojny światowej znaleziona w jeziorze. Tak działa projekt „Strefa Miedwie”, „Głos Szczeciński” 247, 2018, 11.
[Projekt „Strefa Miedwie – poszukując historii”, Kobylanka (okolice), Miedwie (jezioro)]
- 278. Dzewanowski Marcin, Masternak Oskar (rozm.)**
Osada sprzed siedmiu tysięcy lat odkrywa przed nami swoje sekrety, „Głos Szczeciński” 255, 2018, dod. „Głos Szczecina” 04.
[Mierzyn]
- 279. Frost Andreas**
Noch schweigt der Schatz von Schaprode. Landesarchäologen werden in den nächsten Monaten die auf Rügen entdeckten Schmuckstücke und Münzen katalogisieren und reinigen, „Schweriner Volkszeitung” 25.05.2018, 3.
- 280. Gładysiak Łukasz**
Bitwy morskie i starcia na lądzie. Jak Kołobrzeg z sąsiadami wojował, „Głos Szczeciński” 146, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 2.
- 281. Gładysiak Łukasz**
Budzistowo – historyczna kolebka współczesnego Kołobrzegu, „Głos Szczeciński” 176, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 14.
- 282. Gładysiak Łukasz**
Karlino – pierwszą osadę założyli Wikingowie?, „Głos Szczeciński” 200, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 2.
- 283. Gładysiak Łukasz**
Sonar pokazał trzy wraki na dnie Bałtyku, „Głos Szczeciński” 208, 2018, 04.
[Bałtyk, Kołobrzeg]
- 284. Gładysiak Łukasz**
Z Asyżu nad Bałtyk. Zakon Franciszkański na średniowiecznym Pomorzu, „Głos Koszaliński” 179, 2018, dod. „Głos Kołobrzegu”, 10.
- 285. Gołębiowski Robert**
Maszevska Izba Pamięci, „Niedziela” 17, 2018, dod. „Kościół nad Odrą i Bałtykiem”, IV–V.

- 286. (gra)**
Radziecki MiG na dnie Miedwia!, „Kurier Szczeciński” 22, 2018, 01, 07.
[Projekt „Strefa Miedwie – poszukując historii”, Kobyłanka (okolice), Miedwie (jezioro)]
- 287. (gra)**
Rynek Staromiejski w roli głównej w trzecim tomie „Archeologii”, „Kurier Szczeciński” 22, 2018, 3.
[Dot. publ.: *Archeologia Stargardu. Badania na Rynku Staromiejskim. Praca zbiorowa*, red. M. Majewski, K. Stań, Stargard 2017. *Archeologia Stargardu* 3]
- 288. Grabowska Joanna**
Wampir z Kamienia Pomorskiego był czarownicą?, „Gazeta Wyborcza” 164, 2018, 15.
[Dot. szkieletu z kawałkiem cegły w zębach odkrytego w 2014]
- 289. Herman Leszek**
Ogrody Dolnego Wiku, „Szczeciner” 11, 2018, 26–27.
[Szczecin]
- 290. Herman Leszek**
TIMM pod Kotwicami, „Szczeciner” 11, 2018, 14–17.
[Szczecin – ul. Kłodna, hotel „Zwei Goldene Anker”]
- 291. Horoszko Stanisław**
Szwedzki Szczecin – w cieniu europejskich konfliktów, „Szczeciner” 11, 2018, 4–12.
- 292. Jaszczyński Marek**
To był kościół mariacki od cysterek, a nie św. Katarzyny, „Głos Szczeciński” 96, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 04.
[Szczecin]
- 293. Kroczyński Hieronim**
Pierwsza wizja powojennego Kołobrzegu = Die ersten Wiederherstellungspläne Kołobrzegs nach 1945, „Kołobrzeshire Wiadomości” 59–60, 2018, 8.
[Dot. ustaleń narady roboczej władz Kołobrzegu w sprawie odbudowy miasta z udziałem Delegata Rządu do Spraw Wybrzeża inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego, 02.04.1947]
- 294. Kroczyński Hieronim**
Ryby w historii Kołobrzegu = Fisch in der Geschichte Kołobrzegs, „Kołobrzeshire Wiadomości” 61, 2018, 5–6.
- 295. Liskowacki Artur D. (rec.)**
Fantomowe muzeum i czołg z pomnika. Drawsko Pomorskie przez wieki, „Kurier Szczeciński” 8, 2018, 9.
[Dot.: *Drawsko Pomorskie i okolice poprzez wieki. Studia i szkice. Odłona druga*, red. E. Kra-sucki, Drawsko Pomorskie 2017]

296. Majewski Marcin, Aneta Słaba (rozm.)

Wskrzesić ducha. Rozmowa z Marcinem Majewskim, dyrektorem stargardzkiego Muzeum Archeologiczno-Historycznego, przewodniczącym kolegium redakcyjnego „Archeologii Stargardu”, „Kurier Szczeciński” 21, 2018, 4.

[Dot. publ.: *Archeologia Stargardu. Badania na Rynku Staromiejskim. Praca zbiorowa*, red. M. Majewski, K. Stań, Stargard 2017. *Archeologia Stargardu* 3]

297. Maziarz Robert

Jak w Kołobrzegu ważyły się losy Europy, cz. 1 / cz. 2 / cz. 3 / cz. 4, „Gazeta Kołobrzaska” 25, 2018, 6 / 26, 2018, 9 / 27, 2018, 9 / 28, 2018, 9,

[Cykl: *Historia Kołobrzegu w zbiorach Muzeum Kołobrzeskiego „Patria Colbergiensis”*]

298. Maziarz Robert

Koniec państwa Gryfitów. Kołobrzeg staje się brandenburski, „Gazeta Kołobrzaska” 4, 2018, 8.

[Cykl: *Historia Kołobrzegu w zbiorach Muzeum Kołobrzeskiego „Patria Colbergiensis”*]

299. Migdalski Paweł

Dlaczego w Cedyni jest potrzebne muzeum?, „Gazeta Chojęńska” 12, 2018, 4–5.

300. Palica Maria

Miękowskie reminiscencje, „Gazeta Goleniowska” 28, 2018, 12–13.

[Miękowo]

301. Perz Renata

Szczecin Gryfitów – stolica Księstwa Pomorskiego, „Szczeciner” 11, 2018, 14–24.

302. Piznal Maria

Skarby pod placem Barnima. Czy wróci tutaj serce miasta?, „Kurier Szczeciński” 199, 2018, dod. „Magazyn Kuriera”, 04.

[Gryfino]

303. Podgajna Ewa

Tu zaczyna się historia cystersów na Pomorzu, „Gazeta Wyborcza” 202, 2018, dod. „Magazyn Szczeciński”, 6–7.

[Kołbacz]

304. Polechoński Piotr

Goci chowali tutaj zmarłych. Szóste takie cmentarzysko na Pomorzu, „Głos Koszaliński” 146, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 7.

[Wałcz]

305. Polechoński Piotr

Przed wojną tak wypożyczano nad koszalińskim morzem, „Głos Szczeciński” 96, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 08.

[Mielno]

306. Polechoński Piotr, Jarosław Stencel

Goci chowali tutaj zmarłych. Szóste takie cmentarzysko na Pomorzu, „Głos Szczeciński”, 146, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 7.

[Wałcz]

307. Połowniak Jerzy

Dziedzictwo Borków. Pałac bez ścian i kopiec przy rynku, „Gazeta Wyborcza” 45, 2018, dod. „Magazyn Szczeciński”, 8–9.
[Resko, Starogard]

308. Połowniak Jerzy

Średniowieczny hipermarket i bardzo bogate, a potem też nadmiernie towarzyskie zakonnice, „Gazeta Wyborcza” 21, 2018, dod. „Magazyn Szczeciński”, 6–7.
[Szczecin]

309. (reg)

Archeologiczna sensacja nad jeziorem. Osada, a może jednak gród wczesnośredniowieczny, „Kurier Szczeciński” 36, 2018, 11.
[Drawsko Pom., Czaplinek]

310. Ryss Robert

Dwa kawaleczki uratowane, „Gazeta Chojeńska” 50, 2018, 3.
[Chojna – mury miejskie]

311. Ryss Robert

Mieszkowice lubi historię, „Gazeta Chojeńska” 17, 2018, 3.
[Konferencja: *Nadodrzańskie Spotkania z Historią* 2018, Mieszkowice 19.04.2018]

312. Ryss Robert

Powołali muzeum, „Gazeta Chojeńska” 16, 2018, 2.
[Cedynia – Muzeum Regionalne]

313. Ryss Robert

Prawie 5 mln. na grodzisko, „Gazeta Chojeńska” 51–52, 2018.
[Kamień Pom., Moryń – grodzisko, Niechorze]

314. Ryss Robert

Zamki i pałace Nowej Marchii, „Gazeta Chojeńska” 7, 2018, 3.
[Wystawa fotograficzna: Volkmar Billeb, *Schlösser und Gärten der Neumark = Zamki I Ogrody Nowej Marchii*, Bad Freienwalde 07.09.2019]

315. Ryss Robert

Zaniedbane unikaty, „Gazeta Chojeńska” 7, 2018, 3.
[Spotkanie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków – Ewą Stanecką – w ramach projektu „Dotknij gotyku” realizowanego przez Stowarzyszenie Historyczno-Kulturalne „Terra Incognita”, Chojna 09.02.2018]

316. Sienkiewicz-Wilowska Julia A.

Paul Réé, Nietzsche i Lou Salomé, „Gazeta Wyborcza” 80, 2018, dod. „Magazyn Szczeciński”, 8.
[Zdbowo – mauzoleum rodziny Reć]

Słomska Joanna

Zob. Antosik Łukasz...

317. Sroka Jan

Historia ulicy Polanowskiej – poczta, fabryki, kaplica i mlecznia, „Głos Koszaliński” 4, 2018, dod. „Głos Sławna i Darłowa”, 8.
[Sławno]

318. Sroka Jan

Targ rybny, dawna straż pożarna – historia ulicy Basztowej w Sławnie, „Głos Koszaliński” 208, 2018, dod. „Głos Sławna i Darłowa”, 8.

319. Sroka Jan

Sławiński zabytek z długą historią. Pierwsze wzmianki o kościele mariackim, „Głos Koszaliński” 279, 2018, dod. „Głos Sławna i Darłowa”, 8.

320. Sroka Jan

Synagoga, pralnia, zakład palenia kawy – historia sławińskich ulic, „Głos Koszaliński” 69, 2018, dod. „Głos Sławna i Darłowa”, 8.

321. Sroka Jan

Ślady historii ukryte pod ulicami. Archeolodzy powinni być tu częściej, „Głos Koszaliński” 196, 2018, dod. „Głos Sławna i Darłowa”, 8.
[Sławno]

322. Stencel Jarosław

Historia pobytu Żydów w niemieckim Słupsku. Były w mieście dwie synagogi, „Głos Szczeciński” 176, 2018, dod. „Głos Ma Historia”, 6.

Stencel Jarosław

Zob. Polechoński Piotr...

323. Stolzenau Martin

Jaromar I. sicherte sich klug seine Herrschaft auf Rügen. Im Norden trafen einst Slawen, Dänen, Pommern und Deutsche aufeinander, „Nordkurier” 23.07.2018, 26.

324. Unikalny

Unikalny grobowiec sprzed tysięcy lat, „Głos Szczeciński” 149, 2018, dod. „Nasz Region”, 06.
[Łobeska Fundacja Archeologiczna. Łabuń Mały, Łobez]

325. Waldmann Nancy

Podrzutek . Brandenburgia Wschodnia – Ziemia Lubuska, „Kurier Szczeciński” 63, 2018, 12.
[Nowa Marchia]

326. Welnic Rajmund

Szczecinek to miasto wydarte wodom dwóch jezior Wielimia i Trzesiecka, „Głos Koszaliński” 15, 2018, dod. „Głos Szczecinka”, 7.

327. Wiatr Jolanta

Historia odnaleziona na dnie Bałtyku, „Gazeta Kołobrzeska” 36, 2018, 12.

328. Więckowski Paweł

Zarys historii wsi i parafii Kobyłanka (niem. Kublank), „Czas Kobyłanki” 6, 2018, 7–10.

Indeks nazw geograficznych za rok 2018

- Altentreptow, Lkr. Mecklenburgische-Seenplatte – 73, 160, 174
Anklam, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 91, 148–150, 161
Arkona (hist.) – 114, 141, 161, 165
- Bagicz, pow. Kołobrzeg, gm. Ustronie Morskie – 30, 31
Bałtyk – 104, 107, 327
Bałtyk (region) – 39, 71, 104, 180, 284
Banie, pow. Gryfino, gm. *loco* – 233
Banie (okręg) – 79
Bardy, pow. Kołobrzeg, gm. Dygowo – 20, 24, 76
Barlinek, pow. Myślibórz, gm. *loco* – 25
Barlinek, pow. Myślibórz (okręg) – 36
Barnisław, pow. Police, gm. Kolbaskowo – 79
Barnkowo, pow. Gryfino, gm. Chojna – 37
Będzino, pow. Koszalin (okręg) – 189
Białogard – 20, 24, 57, 83, 85, 123, 134
Białogard (okręg) – 57, 83, 157, 189, 282
Biesiekierz, pow. Koszalin (okręg) – 24
Bobięcino, pow. Bytów, gm. Miastko – 7, 20, 100
Bobięcino (jezioro) – 83
Bobolice, pow. Koszalin, gm. *loco* – 127, 189
Bobolice (okręg) – 31, 83, 231, 259
Bolkowo, pow. Police, gm. Dobra – 53
Bonin, pow. Koszalin, gm. Manowo – 234
Borne Sulinowo, pow. Szczecinek (okręg) – 83
Brody (grodzisko) – zob. Stary Przylep
Brzezina, pow. Stargard, gm. Dolice – 44
Brzeźniak, pow. Łobez, gm. Węgorzyno – 79
Bukowo Morskie, pow. Sławno, gm. Darłowo – 243
Buniewice, pow./gm. Kamień Pom. – 1, 2
Bytów (okręg) – 7, 20, 32, 83, 100, 198
- Cedynia, pow. Gryfino, gm. *loco* – 69, 153, 299, 312
Cedynia (okręg) – 37, 156, 200
Chlebówko, pow. Stargard, gm. Stara Dąbrowa – 27
Chociwel, pow. Stargard, gm. *loco* – 215
Chociwel (okręg) – 62, 193, 215
Chojna, pow. Gryfino, gm. *loco* – 19, 135, 184, 185, 310, 315
Chojna (okręg) – 37, 99, 200
Choszczno (okręg) – 20, 32, 79, 81, 95, 238
Chrząszczewska (wyspa) – 201, 202
- Czaplinek, pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 270, 309
Czarnówko, woj. pomorskie, pow. Lębork, gm. Nowa Wieś Lęborska – 123, 138
Czelin, pow. Gryfino, gm. Mieszkowice – 44, 200
Człopa, pow. Wałcz, gm. *loco* – 12
- Dargocice, pow. Kołobrzeg, gm. Gościno – 196
Darłowo, pow. Sławno, gm. *loco* – 75, 146, 189
Darłowo (okręg) – 38, 78, 243
Darzowice, pow. Kamień Pom., gm. Wolin – 1
Dąbki, pow. Sławno, gm. Darłowo – 38, 78
Demmin, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 91
Długie, pow. Stargard, gm. Chociwel – 62, 215
Dobra, pow. Łobez, gm. *loco* – 140, 244
Dobra, pow. Police (okręg) – 46, 53, 62, 142, 278
Dolice, pow. Stargard, gm. *loco* – 79, 80
Dolice (okręg) – 27, 44, 62, 79, 80, 108
Dramino, pow. Kamień Pom., gm. Wolin – 232
Drawa (rzeka) – 133
Drawno, pow. Choszczno, gm. *loco* – 46
Drawsko (jezioro) – 270, zob. też Sulibórz (jezioro)
Drawsko Pom. – 295, 309
Drawsko Pom. (okręg) – 7, 20, 28, 32, 44, 46, 61, 69, 100, 115, 189, 270, 309
Dygowo, pow. Kołobrzeg (okręg) – 20, 24, 33, 76
Dziwna (rzeka) – 159, 205
Dziwnów, pow. Kamień Pom. (okręg) – 107
- Friedland, Lkr. Mecklenburg-Stelitz – 3
- Gatschow, Lkr. Mecklenburgische Seenplatte – 69
Gęgnowskie (jezioro), gm. Drawsko Pom. – 44
Goleniów (okręg) – 157, 189, 285, 300
Golczewo, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 83, 157
Golczewo, woj. pomorskie, pow. Bytów, gm. Parchowo – 83
Gościno, pow. Kołobrzeg (okręg) – 196
Greifswald, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 91, 118, 161, 182
Gronowo, pow. Drawsko Pom., gm. Ostrowice – 115
Gryfice – 204, 251
Gryfice (okręg) – 44, 79, 189, 272–274, 313
Gryfino – 302
Gryfino (okręg) – 19, 37, 44, 46, 69, 79, 96, 99, 109, 135, 144, 153, 156, 184, 185, 200, 233, 241, 262, 299, 303, 310–313, 315
Gützkow, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 160

- Hanza (hist.) – 71
Hiddensee (wyspa) – 141
- Ina (rzeka) – 123
Ińsko, pow. Stargard, gm. *loco* – 256
Ińsko (okręg) – 32, 132
- Jelenin, pow. Gryfino, gm. Chojna – 37
- Kalisz Pom., pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 46
Kalisz Pom. (okręg) – 28, 189
Kamień Pom. – 49, 52, 76, 93, 160, 186, 242, 288, 313
Kamień Pom. (okręg) – 1, 2, 61, 69, 76, 82, 83, 93, 101, 107, 114, 119, 136, 141, 157–160, 195, 200, 201, 202, 204, 232, 240, 260
Karlino, pow. Białogard, gm. *loco* – 57, 157, 189, 282
Karnice, pow. Gryfice (okręg) – 274
Karsibór (wyspa) – zob. Świnoujście
Kazimierz Pom., pow. Koszalin, gm. Będzino – 189
Kąkolewice, pow. Łobez, gm. Węgorzyno – 204
Kiczarowo, pow./gm. Stargard – 27
Kłopotowo, pow. Kołobrzeg, gm. Dygowo – 33
Kobyłanka, pow. Stargard, gm. *loco* – 269, 276, 277, 286, 328
Kobyłanka (okręg) – 27, 62, 269, 276, 277, 286, 328
Kolin, pow. Stargard, gm. Dolice – 27
Kolbacz, pow. Gryfino, gm. Stare Czarnowo – 144, 241, 262, 303
Kolbaskowo, pow. Police (okręg) – 46, 79
Kołobrzeg – 7, 21, 45, 61, 76, 93, 134, 160, 189, 247, 280, 283, 284, 293, 294, 297, 298, 327
Kołobrzeg-Budzistowo – 24, 189, 281, zob. też Parsęta (rzeka)
Kołobrzeg-Podczele – 189
Kołobrzeg (okręg) – 20, 24, 30, 31, 33, 76, 86, 196
Kołomąc, pow./gm. Gryfice – 272
Konarzewo, pow. Gryfice, gm. Karnice – 274
Kosin, pow. Pyrzyce, gm. Przelewice – 38
Koszalin – 40, 157, 189, 211, 267
Koszalin (okręg) – 127, 189, 216
Koszewko, pow./gm. Stargard – 171
Kraśnik, pow. Choszczno, gm. Recz – 95
Kraśnik Koszaliński, pow. Koszalin, gm. Biesiekierz – 24
Krępcowo, pow. Stargard, gm. Dolice – 108
Kruszwin, pow./gm. Myślibórz – 97
Krzącin, pow. Choszczno (okręg) – 79
Kunowo, pow. Stargard, gm. Kobyłanka – 27, 62
Kurcewo, pow./ gm. Stargard – 27
Kurowo, pow. Koszalin, gm. Bobolice – 83, 231
Kwiecko (jezioro) – 83
- Lębork, woj. pomorskie (okręg) – 44, 123, 138
Lubiana, pow. Choszczno, gm. Pełczyce – 238
Lubieszewo, pow./ gm. Gryfice – 62, 142, 193
Lubin, pow. Kamień Pom., gm. Międzyzdroje – 119, 158–160
- Łeba, woj. pomorskie, pow. Lębork, gm. *loco* – 44
Łęczna, pow. Gryficki, gm. Płoty – 85
Łobez (okręg) – 8, 32, 74, 79, 140, 204, 235, 244, 307, 324
Łupawa (rzeka) – 38, 210
- Manowo, pow. Koszalin (okręg) – 234
Marianowo, pow. Stargard, gm. *loco* – 62, 144, 162
Maszewo, pow. Goleniów, gm. *loco* – 157, 285
Mechowo, pow./gm. Pyrzyce – 171
Mecklenburg-Stelitz, Landkreis – 3
Mecklenburg-Vorpommern, Landkreis – 110, 111, 174, 217
Mecklenburgische-Seenplatte, Landkreis – 69, 73, 91, 160, 174
Menzlin, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 76, 161
Mętno, pow. Gryfino, gm. Chojna – 37
Miastko, pow. Bytów (okręg) – 7, 20, 100
Miedwie (jezioro) – 269, 276, 277, 286
Mielno, pow. Koszalin, gm. *loco* – 189, 305
Mielno (okręg) – 189
Mierzyn, pow. Police, gm. Dobra – 46, 278
Mieszkowice, pow. Gryfino, gm. *loco* – 311
Mieszkowice (okręg) – 44, 200
Międzywodzie, pow. Kamień Pom., gm. Dziwnów – 107
Międzyzdroje, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 201, 202
Międzyzdroje (okręg) – 1, 119, 158–160, 201, 202
Miękowo, pow./gm. Goleniów – 300
Miroslawiec, pow. Wałcz, gm. *loco* – 66
Moczyły, pow. Police, gm. Kolbaskowo – 46
Modrzewo, pow. Stargard, gm. Suchań – 44
Moryń, pow. Gryfino, gm. *loco* – 200, 313
Myślibórz (kręg) – 25, 32, 36, 38, 79, 97
- Nętno, pow./gm. Drawsko Pom. – 44, 100
Nieborowo, pow./gm. Pyrzyce – 239
Niechorze, pow. Gryfice, gm. Rewal – 313
Niepołcko, pow. Myślibórz, gm. Barlinek – 36
Niekładź, pow./gm. Gryfice – 271
Nowa Marchia (hist.) – 19, 26, 37, 96, 99, 106, 135, 168, 170, 313, 325
Nowy Łowicz, pow. Drawsko Pom., gm. Kalisz Pom. – 28, 189

- Odra (rzeka) – 38, 46, 72, 79, 123, 128, 129, 156, 200, 205
- Orle, pow. Łobez, gm. Radowo Małe – 235
- Ostrowice, pow. Drawsko Pom. (okręg) – 115
- Ostrowice, pow. Gryfice, gm. Trzebiatów – 79
- Parsęcko, pow./gm. Szczecinek – 100
- Parsęta (rzeka) – 38, 57, 123, 205
- Peene (rzeka) – 205
- Pelczyce, pow. Choszczno (okręg) – 238
- Piasek, pow. Gryfino, gm. Cedynia – 37
- Piaski (jezioro) – 232
- Płatkowo, pow. Stargard, gm. Chociwel – 193
- Płoszkowo, pow. Stargard, gm. Dolice – 44
- Płonia (rzeka) – 38, 79
- Płoty, pow. Gryfice, gm. *loco* – 44, 273
- Płoty (okręg) – 85
- Pniewo (jezioro) – 189
- Pobierowo, pow. Gryfice, gm. Rewal – 189
- Podczele – zob. Kołobrzeg
- Podwilcze, pow./gm. Białogard – 189
- Pogonice, pow. Słupsk, gm. Potęgowo – 210
- Pojezierze Bytowskie – 32
- Pojezierze Choszczeńskie – 32
- Pojezierze Drawskie – 32
- Pojezierze Ińskie – 32
- Pojezierze Myśliborskie – 32
- Polanów (okręg) – 32
- Police – 203
- Police (okręg) – 38, 46, 53, 62, 79, 142
- Połczyn-Zdrój – 33
- Potęgowo, woj. pomorskie, pow. Słupsk (okręg) – 83, 210
- Przelewice, pow. Pyrzyce, gm. *loco* – 98, 154
- Przelewice, pow. Pyrzyce (okręg) – 38
- Przybiernów, pow. Goleniów, gm. *loco* – 189
- Pudągła, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 207
- Pyrzyce – 131, 140, 154, 237
- Pyrzyce (okręg) – 38, 83, 98, 117, 154, 171, 239
- Radacz, pow. Szczecinek, gm. Borne Sulinowo – 83
- Radowo Małe, pow. Łobez (okręg) – 235
- Rakowo, pow. Szczecinek, gm. Borne Sulinowo – 83
- Rarwino, pow./gm. Białogard – 83
- Recz, pow. Choszczno (okręg) – 95
- Rega (rzeka) – 123, 205
- Renice, pow./gm. Myślibórz – 38, 79
- Resko, pow. Łobez, gm. *loco* – 8, 307
- Rewal, pow. Gryfice (okręg) – 189, 313
- Rossov, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 178
- Rowokół (hist.) – 83
- Rożnowo, pow. Gryfino, gm. Banie – 79
- Rugia (wyspa) – 17, 48, 113, 114, 164, 166, 206, 279, 323
- Runowo, woj. pomorskie, pow. Słupski, gm. Potęgowo – 83
- Rurka, pow. Gryfino, gm. Chojna – 96
- Rurzyca (rzeka) – 205
- Sarbinowo, pow. Koszalin, gm. Mielno – 189
- Schmoldow, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 176
- Siekierki, pow. Gryfino, gm. Cedynia – 156
- Siemyśl, pow. Kołobrzeg (okręg) – 86
- Sierosław, pow. Kamień Pom., gm. Wolin – 260
- Sławno – 173, 317–321
- Sławno (okręg) – 38, 75, 77, 78, 83, 146, 189, 243
- Słodkowo, pow. Stargard, gm. Suchań – 27
- Słupsk, woj. pomorskie – 181, 189, 194, 322
- Słupsk (okręg) – 41, 44, 77, 83, 92, 210
- Smolećcin, pow./gm. Gryfice – 275
- Stara Dąbrowa, pow. Stargard (okręg) – 27
- Stare Borne, pow. Koszalin, gm. Bobolice – 31, 83
- Stargard – 27, 44, 47, 56, 125, 126, 160, 188, 212–214, 287, 296, 307
- Stargard (okręg) – 27, 44, 62, 79, 80, 108, 132, 144, 162, 188, 193, 215, 256, 269, 171, 276, 277, 286, 328
- Stare Czarnowo, pow. Gryfino, gm. *loco* – 46
- Stare Czarnowo (okręg) – 144, 241, 262, 303
- Stare Łysogórki, pow. Gryfino, gm. Mieszkowice – 44, 200
- Stary Przylep, pow. Pyrzyce, gm. Warnice – 83
- Stobno, pow. Police, gm. Kolbaskowo – 46
- Stolpe, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 160, 192
- Stralsund – 4, 6, 67, 91, 118, 145, 175
- Strzyżyno, pow./gm. Stargard – 27
- Studnica, pow. Stargard, gm. Ińsko – 132
- Suchań, pow. Stargard, gm. *loco* – 44
- Suchań (okręg) – 27, 44
- Suliszewo, pow./gm. Choszczno – 20
- Szczecin – 7, 8, 23, 34, 40, 54, 58, 59, 61, 69, 76, 88, 90, 93, 100, 102, 118, 120, 130, 136, 141, 143, 160, 187, 191, 205, 207, 208, 211, 218, 221, 229, 246, 248, 249, 257, 263–267, 289–292, 301, 308
- Szczecin-Gocław – 230
- Szczecin-Jezierzyce – 1, 2
- Szczecin-Skolwin – 121
- Szczecin-Stołczyn – 121
- Szczecin-Śmierdnica – 1
- Szczecin-Zdroje – 122
- Szczecinek – 157, 189, 193, 209, 211, 326
- Szczecinek (okręg) – 100

Świelino, pow. Koszalin, gm. Bobolice – 259
 Świelubie, pow. Kołobrzeg, gm. Dygowo – 24, zob.
     też Bardy
 Świna (rzeka) – 261
 Świnoujście – 187, 205, 261
 Świnoujście-Karsibór – 261

Tanowo, pow./gm. Police – 38
 Troszyn, pow. Kamień Pom., gm. Wolin – 200
 Trzebiatów – 60, 204
 Trzebiatów (okręg) – 79
 Tuczno, pow. Wałcz (okręg) – 316

Uckermark, Landkreis – 79
 Unieradz, pow. Kołobrzeg, gm. Siemyśl – 86
 Usedom, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 76, 160
 Ustronie Morskie, pow. Kołobrzeg (okręg) – 30, 31
 Uznam (wyspa) – 159, 207

Vorpommern-Greifswald, Landkreis – 76, 91, 118,
     124, 148–150, 160, 161, 176, 178, 182, 192, 207,
     217, 245

Wałcz – 304, 306
 Wałcz (okręg) – 12, 13, 66, 89, 103, 116, 316
 Wąpnica, pow. Kamień Pom., gm. Międzyzdroje –
     1, 201, 202
 Warnice, pow. Pyrzyce, gm. *loco* – 117

Warnice, pow. Pyrzyce (okręg) – 83
 Wartin, Lkr. Uckermark – 79
 Warzymice, pow. Police, gm. Kołbaskowo – 46
 Wąwelnica, pow. Police, gm. Dobra – 62, 142
 Węgorzko, pow. Łobez, gm. Węgorzyno – 74
 Węgorzyno, pow. Łobez (okręg) – 74, 79, 204
 Widuchowa, pow. Gryfino, gm. *loco* – 109
 Wieprza (rzeka) – 205
 Wiesiołka, pow./gm. Wałcz – 89, 116
 Wolgast, Lkr. Vorpommern-Greifswald – 124, 160,
     207, 245
 Wolin, pow. Kamień Pom., gm. *loco* – 61, 69, 76, 82,
     93, 101, 114, 136, 141, 159
 Wolin, pow. Kamień Pom. (okręg) – 1, 2, 158, 200,
     232, 260
 Wrześnica, pow. Sławno, gm. Sławno – 83
 Wrzosowo, pow./gm. Kamień Pom. – 240
 Wysoczyzna Łobeska – 32
 Wysoczyzna Polanowska – 32

Zalew Szczeciński – 68, 159, 205
 Zdbowo, pow. Wałcz, gm. Tuczno – 316
 Złocieniec, pow. Drawsko Pom., gm. *loco* – 189

Żalęciono, pow. Stargard, gm. Dolice – 62
 Żeńsko, pow. Choszczno, gm. Krzęcin – 79
 Żółte, pow./gm. Drawsko Pom. – 7, 20, 61, 69, 1